

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

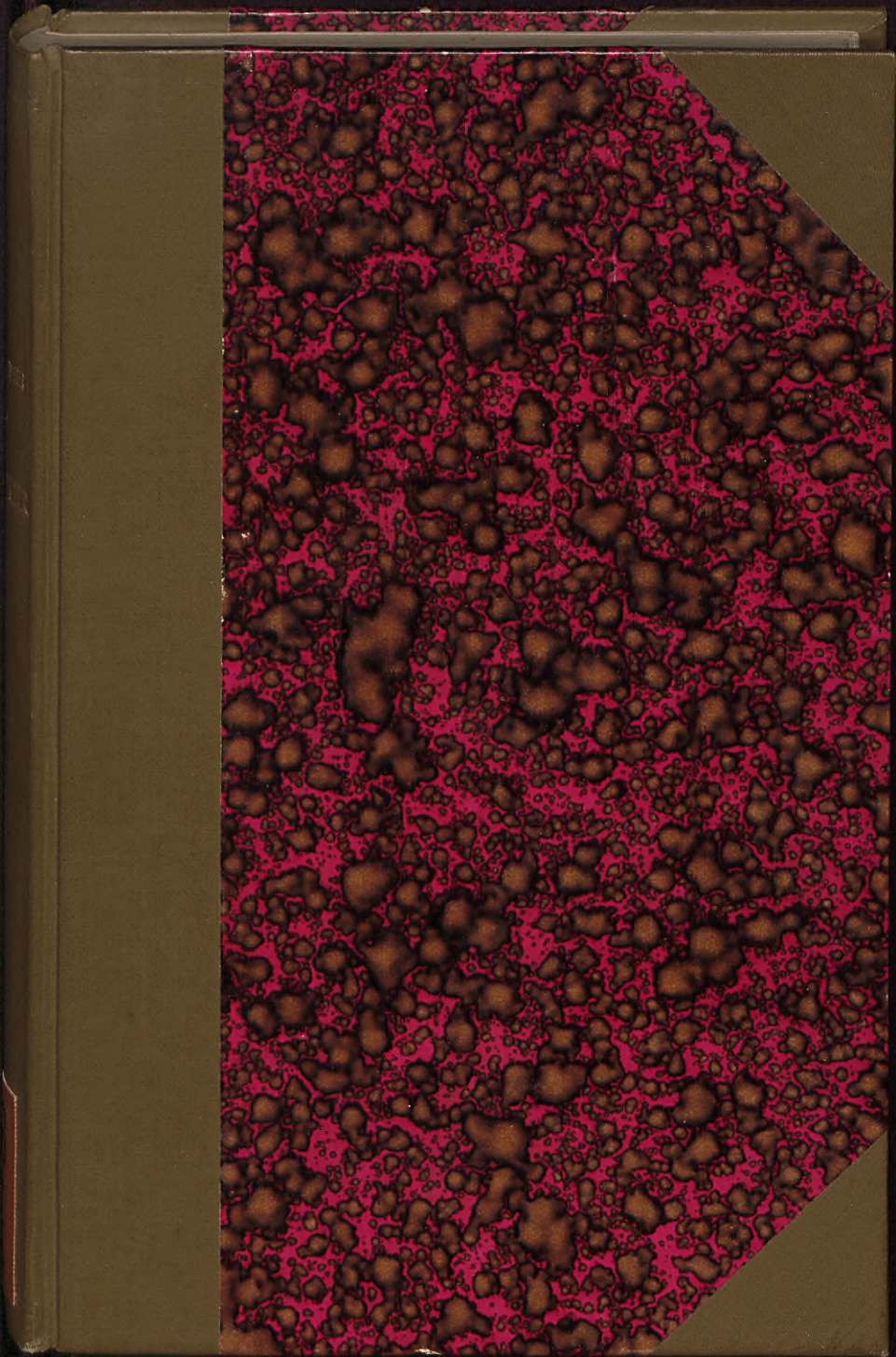
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

UNIVERSITETSBIOTEKET
UMEA

59618

Umeå universitetsbibliotek

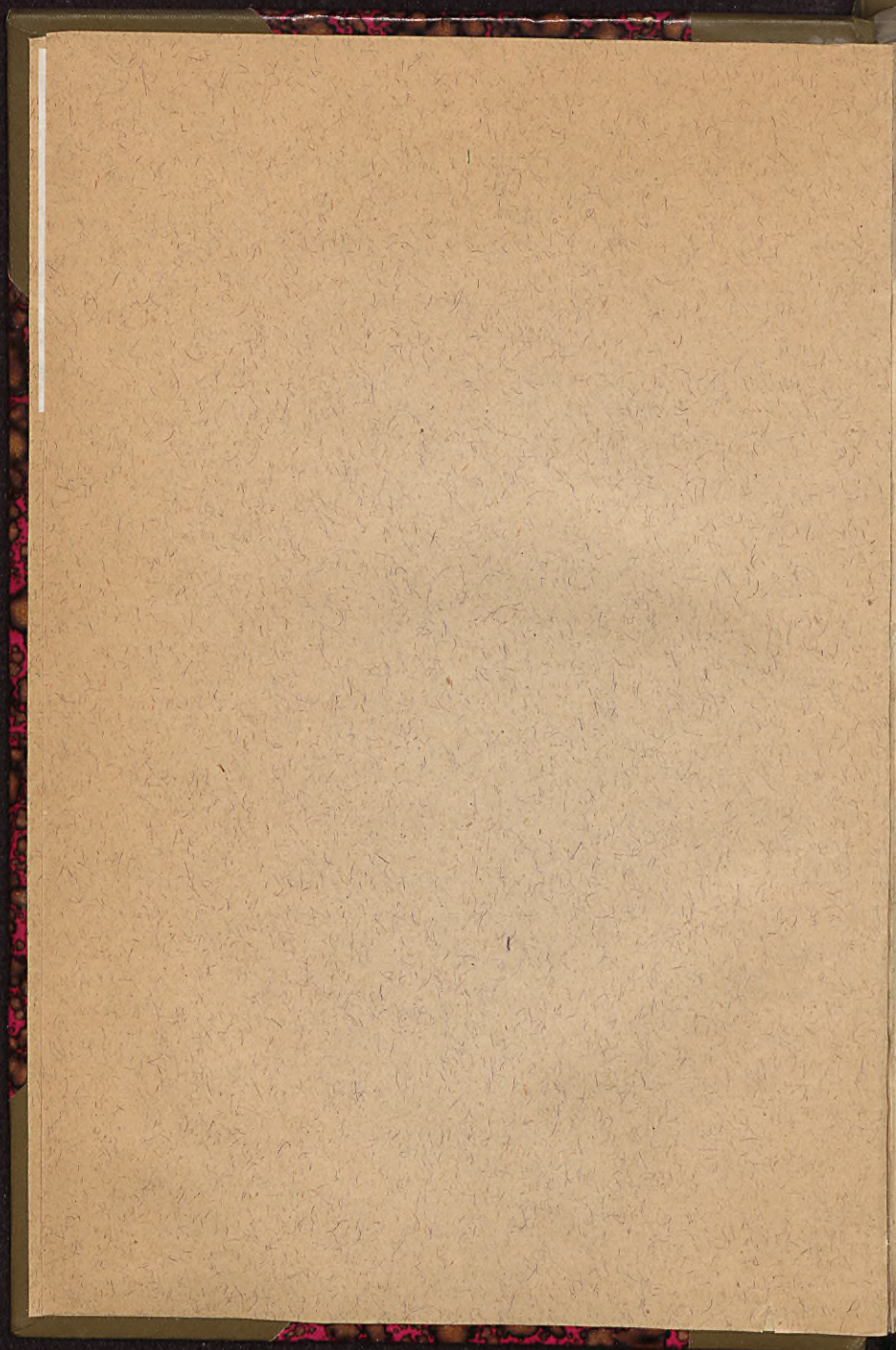

00001518389 59618 Mag

Dikter : original och öfversättning

UNIVERSITETSIBLIOTEKET

10 198 1078

DIKTER

I

ORIGINAL OCH ÖFVERSÄTTNING

AF

HJALMAR EDGREN.

Skänkt av
J. G. HOLMSTEDT.

LUND,
GLEERUPSKA UNIVERSITETSBOKHANDELN.

Lund, Fr. Berlings Boktryckeri och Stilgjuteri, 1884.

INNEHÅLL.

	sid.
Verklighet och dikt	1.
En natt på Atlanten	3.
Marmorblocket	6.
Fregatten Cumberland	8.
Mitt hemland	12.
Höstmorgon	17.
Farväl	20.
Den fallne	22.
John Brown	25.
Vattenliljan	29.
Stjärnan	32.
Aftonringning	36.
Till den hemmavarande	38.
Den brutna bilden	40.
En relik	42.
Kyrkoviken	43.
«Kommer, kommer ej?»	48.
På fjället West Rock	50.
Vid forsen	54.
När dagens sol har slocknat	64.
Vårblomman	66.

	sid.
Ädelstenen	68.
Vid nordiska festen i Lund	72.
Vid fjärden	75.
Vid Emilias kilde	77.
På minnesdagen	80.
Till Amerika	82.
Tankefrihet	88.
Till Longfellow	90.

Öfversättningar.

Efter Longfellow:

Änglars fjät	95.
Fyren	98.
Byggnadsmännen	102.
De två änglarne	105.
Vid dagens slut	109.

Efter Burns:

Afton's ström	112.
Till Mary i himlen	114.
Hans Bjugg	117.

Efter Poe:

Klockors klang	122.
--------------------------	------

Efter Tennyson:

Locksley Hall	128.
Enoch Arden	153.

Verklighet och dikt.

Kvällsol gjuter sina strålar
Öfver säfomkransad flod,
Målände dess snabba bölja
Med en färg så röd som blod;

Och den svängda brohvalfsbågen
Fyller ut sin halfva rund
Uti vågens klara spegel,
Blänkande i kvällens stund.

Lifvets verklighet sig speglar
Så i diktens purpurflod,
Rundar ut däri den båge,
Hvilken half och bruten stod:

Och i spegelvågen mötas
I försonande förbund
Tvänne bågar, hvilka bilda
En harmonisk cirkelrund.

En natt på Atlanten.

Den purpur solen göt från västerns rand
På sky och vågor slocknat efter hand,
Och öfver oceanens öde rum
Har natten sträckt sin dunkla vinge stum.

En natt på hafvet, hvilken praktfull syn!
Ser du mot höjden upp, där sträcker skyn
Sitt vida strålhvalf, fullt af under;
Och myriader ljusa stjärnor gå
I stilla majestät sin rund därpå

Och mäta roligt evighetens stunder.
Men tidt ett stjärnskott styr sin ljungeldsfärd
Med plötsligt skimmer genom rymdens värld
Och slocknar midt uti sitt snabba lopp.
Och skeppets mörka master stiga opp,
Titaniskt tecknade mot nattlig himmel
Och synas famla bland dess stjärnehimmel.
I brusten sky står månens silfverklot
Och lyser frid utöfver hafvets knot:
Hur lätt och dallrande hans strålar bäfva
På mörka böljor, och hur trolskt de väfva
Utöfver dem den blanka silfverbro,
Där tanken ilar fritt i nattens ro!

Ser du mot djupet ner, där vältrar sjön
Med sällsamt klagande, allvarligt dön;
Och när en bölja yr med vresigt knot
Mot väldig stäf och krossas däremot,
Då frusar skummet med fosforiskt sken,
Då glittrar mången herrlig ädelsten
Af diamant, af jaspis och krystall

Uti den våldsamt sprängda böljans svall;
Men rundtomkring hvarenda natthöljd våg,
Af återsvallet hämmad på sitt tåg,
Förbittrad skakar under mäktigt brus
Sin hvita hjälmkam utaf skum och ljus.

Men skeppet ångar stolt med järnklädd stam
Mot fjärran väster öfver djupen fram,
En trägen skyttel, som på ständig färd
Drar fram och åter ifrån värld till värld
Sin fina tråd, sitt lätta inslag, äfven
Uti den skiftningsrika framtidsväfven.

Marmorblocket.

Framför det grofva marmorblock
Står konstnären i sin arbetsrock;
I stenens fångsel anar han
En ängel, som befrias kan:

«Träd fram, o bild, min längtans mål,
Din boja spränga skall mitt stål!»
Han hugger natt, han hugger dag,
Och skärfvor yra för hans slag.

Då träder fram ur formlös sten
En formfulländad bild, så ren,
Så ädelt mjuk och stolt jämväl,
Som idealet i hans själ.

Så gömmer hvarje föremål
En skönhetsbild, som konstens stål,
Af kärlek fördt, kan mäjsla ut
Ur höljets sträfva form till slut.

Fregatten Cumberland.

Stolt på Hampton-bugtens vatten
Ligger vimplande fregatten
Med sin ädla form,
Och kanoner gapen späcka,
Redo när som helst att väcka
Stridens vilda storm.

Rundt omkring den lugna näjden
Drager hastigt broderfäjden
Hop sin dystra krets:
Lik en åsksky svart och drägtig
Skjuter en koloss så mäktig
Fram om Sewall's spets.

Det är Merrimack, som skrider,
Klädd i järn, till strid omsider
    Emot hafvets brud;
Och där väldigt sjötroll simmar
Mot fregatten, solen glimmar
    Mot dess pansarhud.

Stridens åskor redan ljunga,
Styckekulor tjuta tunga
    Mot kolossens kropp,
Men af tjocka pansarfjällen,
Som en hagelby af hällen,
    Häjdad deras lopp.

På fregatten plankor braka,
Sparrar krossas, bjälkar knaka,
    Blod i strömmar far.
«Flaggan stryk!» rebellen skriker.
«Aldrig! Döden, förr'n jag viker!»
    Är kaptenens svar.

Se, då störtar harneskväpnad
Jätte sig till allas häpnad,
Som en storm om höst,
Mot fregatten, i hvars sida
Tvänne djupa sår och vida
Borras af hans bröst;

Och den ädle skälfter... raglar...
Fåfångt än hans järnskur haglar,
Fåfångt spilles blod,
Ty han sjunker, han går under,
Medan än kanonens dunder
Talar trots och mod.

Men när nästa morgon grydde,
Och den lätta dimman flydde
Bort för solens ljus,
Såg man öfver lugnad yta
Flaggan från hans stortopp flyta
Än i vindens sus.

Ah, hur herrlig, än ej struken,
Flög den stolta frihetsduken

Öfver hjältars graf!

Deras sista afskedshälsning:

«Dö för fosterlandets frälsning!»

Han nationen gaf.

Mitt hemland.

Hvad är för makt, som tänder denna längtan
Till dig, mitt dyra fosterland, --
Som ökar pulsens slag, hvar gång med trängtan
Min tanke ilar mot din strand?

Månn' kärlek till den glans, som bragdens minnen
Förlänat dig se'n fordomtid?
Till dessa ljusa, fosterländska sinnen
Som kämpat vettets ädla strid?

Väl glädes jag att se ditt namn med ära
På häfdens bästa sidor stå,
Dock, dessa minnen är det ej, hur kära,
Som locka mig så starkt ändå.

Månn' det är tanken då på alt det sköna
Uti din herrliga natur?
O djärfva hemlandsberg, o dalar gröna,
Där trasten slår i lummig fur;

O mörka skogar kring de klara vatten
De djupa, växlande och blå,
I hvilka dagens ljus och stjärnenatten
Sin underbara spegel få;

O strida forsar, brusande bland fjällen
I mången idog bärgslagstrakt,
Där smältugnsglöden flammar uti kvällen
Och stångjärnshammarn slår sin takt,

Er hågkomst stiger upp för mig så fager,
Att rörd jag ville gråta jag;
Och dock, ej den mitt hjärta starkast drager,
Det gör en makt af annat slag:

En ständig känsla hur jag skild från norden
Förblir en främling, hvilkens blick
Med längtan rigtas emot fosterjorden,
Där hans natur sin daning fick;

Ty, fosterland, med ditt mitt minne blandas,
Mitt hjärta slår ditt hjärtas slag,
Med dina lungor är det, som jag andas,
Och med din tunga talar jag!

Och full af hopp jag ser din framtids dagar,
Ty du skall verka än med glans,
Skall höja dina seder, mål och lagar,
Allvarligt och med manlig sans;

Skall mana välstånd upp ur grufvans schakter,
Ur fältens barm med ärlig id
Och hålla upp mot det förvändas makter
Den sanna frihetens egid.

Hur säll den dag, när jag får åter vända
Till dig, till dig, mitt fosterland,
Till dig, som jag så ofta plägar sända
Ett längtans bud från fjärran strand!

Höstmorgon.

I morgontimmans rena luft
Hur ljus är näjden och hur skön,
Till hälften klädd i höstlig prakt,
Till hälften sommarfrisk och grön.

I djupblå rymd fins ej ett moln,
Och solen tindrar full och ren
Och skickar blanka spjut af gull
Bland ek och lönn, bland tall och en;

Och fjärdens yta, lika blå
Som speglad himmel, krusas lätt
Af hälsans vind, som dansar fram
Med lif och lust på böljeslätt.

Hur växlingsfull, än lugn och klar
Och än i skum och glitter klädd,
Den yra böljan leker glad
Och skvalpar lätt mot stenig brädd,

Där hvarje ringlande kontur
Af solen tecknas uti ljus
— Ett glimmande kaleidoskop —
Mot bottens röda sand och grus.

När stundom vinden friskar upp,
Då glittrar ytan ock på stund
Af tusen brutna strålars lek,
Då susar det i vissnad lund;

Då hvirflar tidt ett gulnadt löf
Med mången volt på oviss färd
Från trädens hvälfda kronor ned
Och strös uppå den blanka fjärd.

När åter vinden tiger still,
Då glitterströs ej ytan mer,
Då gungar endast här och hvar
En vänlig solglimt än och ler;

Då prassla ej de gula löf,
Då hörs ett halft melodiskt brus,
Hvar gång en liten bölja bryts
Och slocknar hän bland strandens grus.

Men tyst! — en klockas fjärran ljud:
Högtidligt tonar det och dör.
Ack ja, det är ju helgdag nu,
Och kyrkoklockans bud jag hör;

Min gudstjenst här jag hålla vill
I solens ljus, vid vindens smek,
Och glädjas åt naturens prakt
I färg och form, i ro och lek.

Farväl.

Farväl! Jag med tvekan bjuder
Den afskedshälsning: för dig
Ett flyktigt ord blott kanhända,
Ett djup af kval dock för mig.

Den skönaste ros jag funnit,
Den räcker jag till farväl:
För dig blott en ros törhända,
Mitt hjärta för mig likväl.

Dock, ... kanske du älskar rosen,
Som doftar allen' för dig?
Mitt hopp du ler åt måhända,
Mitt lif det är dock för mig.

Farväl! Mitt kval skall mig följa,
Mitt hjärta lämnar jag kvar,
Men hoppet dock fram och åter
Likt sökande dufva far.

En gång kanske dufvan vänder
Tillbaka med oljoblad,
Då grönskar jorden så herrlig,
Då jublar min själ så glad.

Den fallne.

(Minne från kriget i Amerika.)

Framåt det ljud, och våra led
Likt vågor fylde töcknig hed,
Och en, och annan kula re'n
Med dödens hviskning hotfull hven,
Och truppen böjde sig så lätt
Som säf för vind på böljans slätt.

Det var ett förspel detta blott:
Snart hördes icke enkla skott,
Men, likt en väldig katarakt,
Det djupa dån med åskans makt
Kring näjden ljud och midt däri
De kämpandes och fallnes skri.

Då böjde sig ej truppen ned,
Då bröt den framåt led för led
Med upprätt panna eldig blick
Och fast beslut i ord och skick
Att offra, om det böds, sin skärf,
Sitt lif i fosterlandets värf.

Ett plötsligt hvinande — ett ljud,
Som kom med dödens snabba bud —,
Och fallen i vårt kompani
Låg den jag älskat mest däri.
Hur djärf, hur kraftfull nyss han stod!
Nu låg han badande i blod.

Jag häjdades ett ögonblick:
«Hur är det Frank?» — «Mitt mått jag fick!
Men jag är nöjd... Gif mig din hand...
Jag stupat för mitt sköna land,
Men hälsa du...» Hans röst blef matt,
Hans tanke höljdes re'n af natt.

Men stridens hvirfvel ryckte mig
Ånyo fram på blodad stig,
Och först vid slutad vapendust
Jag kände riktigt min förlust. —
Dock, sälla lott att dö som han!
Den lott jag ej begråta kan.

Han föll, när än hans ungdomsblod
Gick svallande lik vårlig flod,
För idealen i sin själ.
Han föll för arma likars väl
I kamp mot nesligt slafveri, —
En kamp som gjort hans broder fri.

Virginien's jord! Med blomsterprakt
Kläd grafven, där man honom lagt.
Hans blod har närt din bästa skörd:
Nu kan du skåda tacksamt rörd
Hur fria slägten växa opp
Att dela mänsklighetens hopp.

John Brown.*

Slafvar i frihetens land,
Slafvar i stället för bröder!
Trälldomens nesliga band
Fängslande likar i söder!
Slitas de måste: befrielsens ord
Ljungat från manliga läppar i nord,
Mognadt af känsla som glöder.

---

* John Brown, som med hängifvet allvar förgäfves sökt på lagens grund hämma slafveriets utbredning i Förenta Staterna, beslöt att med våld söka lösa de förtrycktas bojar, men blef efter en hjältemodig strid, hvarvid två af hans söner föllo och han själf illa sårades, öfvermannad och fängslad, samt efter ett skenförhör, hvarunder hans upphöjda ord och hållning väckte djup beundran, förd till döden d. 2 December 1859.

Hvar fins befriarn likväl?
Hånande sätter ju lagen
Själ på de arma sin häl,
Skrer ej den seende dagen;
Helgar den grymhet, som ej vet af blygd,
Helgar föraktet för kvinnornas dygd,
Helgar de sargande slagen.

Hvar fins befriaren väl?
Modig han kommer från nordens;
Djupt i sin brinnande själ
Mins han de heliga orden
Om att i världen det finnes en lag
Högre än sådan som mänskors behag
Fåviskt har stiftat på jorden.

Därför du sydbo, gif akt!
Han vill i Herranom rista
Trälldomens fäste med makt,
Så att dess fogningar brista,
Om än vid störtande murarnes brak
Segern för frihetens heliga sak
Blifver, lik Simsons, hans sista.

Fåfängt hans offerande mod!
Hjälten i striden, förhastad,
Kämpande sjunker i blod.
Snart han af bojor belastad,
Mattad af sårens förtärande glöd,
Dömd till att dö en förbrytares död,
Ligger i fängelse kastad.

Dock inom fängelsets dörr,
Dock genom sorgernas dimma,
Större han synes än förr,
Större i pröfningens timma.
Ädla och manliga äro hans ord,
Hvilka en gång både söder och nord
Skola med andakt förnimma.

Lugn han till frihetens dop,
Lugn till sin död för det sanna
Går bland den rasande hop;
Och när han då synes stanna
Blott för att kyssa vid massornas hån
Rörd en slafvinnas föraktade son,
Sprides ett ljus på hans panna.

Det var förklaringens sken,
Bådande frihetens timma.
Klart på hans panna alltre'n,
Skingrande framtidens dimma,
Föll det från sanningens eviga land,
Såsom på tämpelkupolen ibland
Morgonens glänsande strimma.

Hade han vunnit sin strid,
Gjordad af segrarens bälte,
Skulle han stått för all tid
Ärad som frihetens hjälte:
Nu blef han endast dess ädla martyr,
Nu blef han frihetens ledande fyr
Midt ibland vågor som välte.

Vattensliljan.

Där i min båt en dag jag sakta gled
Med bäckens hvirflar ned,
En snöhvít vattenslilja gungad låg
På solig spegelvåg.

Den liljan bröt jag då och satte den,
När jag kom hem igen,
Uti en kostlig vas, att glänsa skär
Bland idel rosor där.

Men böljans dotter slöt af sorg de blad
Hon vecklat ut så glad,
När hon slog ögat upp mot solens blick;
Och hennes glans förgick.

Ej mer sin skära bild hon speglad såg
Uti den klara våg,
Där andra liljor slöto sig omkring
I vänlig syskonring.

Ej mer den friska hvirfveln drog i dans
Kring hennes hvita krans,
Och ej det svala djupet henne bød
Sin näring och sitt stöd;

Ej mer ur solens källa drack hon ljus
Vid blida vindars sus,
Och ej af aftonrodnans djupa glöd
Blef kinden färgad röd.

O, slites så ditt väsens lilja ur
Den fostrande natur,
Där glad hon drack vid lifvets böljebrus
Inspirationens ljus;

Där tidens hvirfvelvåg kring henne sam
Så frisk och herrlig fram,
Och känslans dolda djup åt henne böd
Sin näring och sitt stöd;

O då, om än bland guld och purpur satt
Och älskad som en skatt,
Hon sluter sina hjärteblad ändå,
Och färg och lif förgå.

Stjärnan.

Du lilla klara stjärna,
Du pärla i det blå,
Hur gärna, ja, hur gärna
Jag ser till dig ändå!

Hur mild din stråle flyter
Ur eterns fjärran värld,
Hur dallrande han bryter
Bland rymdens djup sin färd!

Och ren, som nu han blänker
— En splittrad silfverlans —
På fjärdens bölja, stänker
Han på min själ sin glans.

Men när din ljusbild bäfvar
Med himmelsk eld därpå,
Hur full af aning sträfvar
Min ande mot det blå!

Ej jordens skugga hinner
Långt, långt dit upp, där du
Bland tusen stjärnor brinner
I nattlig tystnad nu;

Och långa år försvunnit,
Hur blixtsnabb än hans färd,
Förr än din stråle hunnit
Hit ned till natthöljd värld;

Ja, kanske källan redan,
Hvarur han flöt en gång,
Har slocknat längesedan,
Likt slocknad skaldesång.

Och dock, som sången hinner
Till fjärran åldrar ner,
Ånskönt han icke brinner
På skaldens läppar mer,

Så, milda stjärna, strömmar
Ditt ljus till mig jämväl,
Och, stilla som i drömmar,
En hviskning når min själ

Om andra regioner,
Där livets pulsar slå,
Och världars millioner
I rytmisk samklang gå.

Men när jag lyss till orden
Om himlarnes mystèr,
Hur ringa syns mig jorden
Och alt, som dväljes där...

Dock nej, dock nej, ej ringa!
Hon är en syskonton
I de ackord, som klinga
Kring evighetens tron.

Ja, klara himlastjärna,
Du skald uti det blå,
Hur gärna, ack, hur gärna
Jag lyss till dig ändå!

Aftonringning.

Ring, ljufva aftonklocka, ring,
Bjud helig hvila rundtomkring:
Låt malmens klang bland dal och fjäll
Få dallra hän i stilla kväll.

Hur många minnen vakna vid
Din melodi så full af frid,
Hur mången bild från gångna dar,
Då lifvet än en hägring var.

Ring, ljufva aftonklocka, ring
Bjud sabbatshvila rundt omkring,
Sänd ut metallens rena ljud
Kring landtlig bygd likt himlabud.

Hur mången gyllne dröm, som flytt,
Du manar fram hos mig på nytt,
Hur mången vän, som bäddats kall
Inunder fredlig kyrkovall.

Ring, ljufva aftonklocka, ring,
Bjud helig hvila rundtomkring:
Låt malmens klara välljud dö
Utöfver stilla, purprad sjö!

Till den hemmavarande.

Här vandrar jag bland lyx och prakt,
Palatser, rikedom och makt,
Men tomt, ja tomt känns alt ändå,
När man är van att vara två.

Jag ser en massa bölja fram,
Som när man öppnat flodens dam,
Men strömmen sorlar kall förbi:
Det fins ej en lik dig däri.

Jag ser hvad konsten bildat har
Med färg och mäjsel forna dar,
Men ingen konst jag ändå sett,
Som dina ögon återgett.

Jag ser hur herrligt kvällens sol
Förgyller torn och slottskupol,
Men såge du det blott också,
Långt mera skönt det blefve då.

Ja, hur jag går och ser mig kring,
Så ser jag ändock ingenting,
Hvars glans ej skymmes af en bild,
Som är mig när, fast från mig skild.

— 12 —

Jag ser hvad kasten bebud har
Med fag och mågel kross der
Men ingen kross jeg høit ser
Som disse ögon belyser

Jag ser hva' smiligt kvælers er
Fuglylter burt och vildkrop
Men siger du det løn ocker
I høit men skent det høit er
Kædetænder med det

Den brutna bilden.

I månbelysta vågen,
Som glider spegelklar,
Den rena himlabågen
Sin strålbild tecknat har;
Men omvänd bilden flyter
På vågens barm ändå,
Och mången hvirvel bryter
Dess teckning däruppå.

O, blickar så ditt öga
I lifvets flodvåg ner,
En bild utaf det höga
Jämväl i den du ser;
Men omvänd bilden flyter
På strömmens våg ännu,
Och mången hvirvel bryter
Dess herrlighet i tu.

Och först när blicken hinner
Till andra rymder opp,
Där bildens urbild brinner
Långt ofvan flodens lopp,
Först då skall du förnimma
Den herrlighet du såg
I grumlad teckning simma
På flodens dunkla våg.

En relik.

Det var en skarp Decemberkväll
Långt upp mot norska gränsens fjäll,
Den rena himlens norrskensglöd,
Mot vinterns drifvor glänste röd,
Och nordanvinden iskall hven;
I stugan lyste spiselns sken,
Och tyngd af år den gamle satt
På bänken tyst i vinternatt.

Han tänkte på det dyra lån
Han gifvit Sverge i sin son,
Han drömde om den stolta tid,
Då själf han stod i blodig strid

Mot danska hären invid Lund. —
Det led allre'n mot midnattsstund,
När något gubben lyssna böd:
Därute klang af sporrar ljöd.

In genom dörren trädde käckt
En hög gestalt i krigardrägt.
«Jag önskar hvila här i natt!»
Hans hälsning var; men gubben spratt
Som fordomdags af vördnad opp
Och stod så rak som i sin tropp,
Inför den komnes ädla skick
Och svarade med häpen blick:

«Mitt enkla läger, herre tag!
Jag hvilar godt på bänken jag.»
Men krigarn böd på vänligt sätt:
«Behåll din säng, det är din rätt,
Och du är gammal, jag är ung:
Här skall jag sofva som en kung.»
Så sagdt, han sträckte utan prut
En smärt gestalt på bänken ut.

När spiselns glöd, som brände ned,
På mannens drag sitt skimmer spred
— På höghvälfd panna, ren och djärf,
På munnens fasthet, något kärf —,
Då läste gubben däruti
En obeveklig energi,
Fast parad med det lugn likväl,
Som återspeglar hjältens själ.

Så många vinter snögat se'n,
Till ro de lagts den gamles ben,
Ja, barns och barnbarns flera led,
Och stugans väggar multnat ned;
Men bänken den fins ännu kvar
— Som en relik den vårdats har —,
Och denna inskrift än den bär:
«Kung Carl XII hvilat här.»

Kyrkuiken.

Du glittrande sjö, där på stranden det låg
Bland grönskande dälдер vid lekande våg
Min barndoms af björkar beskuggade tjäll,
Rörd minnes jag dig och de kransande fjäll.

Jag sett hur du speglat i böljans kristall
Hvar udde bevuxen af björk och af tall;
Jag sett hur du svartnat, när mörk som en natt
Den rufvande stormen på skyarne satt;

När väldiga vingar han löste till slut,
Och viggarna foro likt glimmande spjut,
Jag skådat dig vändas och rasa i skum,
Tills skyarne veko från klarnande rum.

Din bölja jag klufvit med ilande slup,
Som lydig mig bar öfver fräsande djup;
I henne jag svalkats mot sommarens brand
Och simmat förvågen från strand och till strand.

När midvinter lade ditt stråliga tak,
Som knäcktes i kölden med dundrande brak,
Jag ilat däröfver i susande vind
Med stålsko på fot och med lågor på kind.

När båtarne rodde i helgedagståg
Vid klockornas klang öfver blänkande våg
Mot kyrkan, som glänste vid stranden så ren,
Då göts kring din näjd ett förklaringens sken.

Du glittrande sjö, när jag slutat en gång
Och glömts, som han glömmes min flyktiga sång,
Skall ännu du spegla de kransande bärg
Och låna din hy utaf himmelens färg;

Och släkten, som komma och skrida förbi,
Dig skola beundra och älska som vi,
Till dess att en gång uti seklernas natt
Du sluter det öga, som tindrat så gladt.

"Kommer? Kommer ej?"

Ej nå'sin glömmar jag den dagen:
Jag längtat, längtat hvar minut
Och lyssnat till de tunga slagen
Af hvarje timma, som tog slut;

Och som man plockar blomsterbladen
Med tysta frågor turvis bort,
Jag räknat ängsligt hela raden
Af hoppets stunder inom kort.

Men när jag sport de bladen alla:
«Hon kommer? Kommer ej?» — månn' då
Det sista skulle hopplöst falla
Och lifvets krona sköflad stå?

Ack nej, hon kom, som källan rinner
Med svalka fram i törstig lund;
Hon kom, som österns rodnad brinner
Med hoppets glöd i morgonstund.

Haf tack, min sällhets rena källa,
Den jag ej nå'nsin grumla må!
Låt dina vågor ständigt välla
Så ljufligt svalkande som då!

Haf tack, min lyckas morgonljusning,
Den jag beständigt prisa må!
Blif evigt du min själs förtjusning,
Så varm, så öm, så skön som då!

På fjället West Rock.

En präktig syn af skönhet full!
I väldig krets, af intet skymd,
Min blick jag styr från västerns rymd
Långt bort mot morgnans solens gull.

Hvad stolta taflo rullas ut
För ögat, hänryckt utaf fröjd!
I väster stappas höjd på höjd
Förtonande i blått till slut:

Där stiger en mot sky så klar
I dristig teckning och i vild,
En ärelystnans sinnebild
Med djupa skuggor här och hvar;

Där hvilar en i soligt ljus
— Förnöjsamhetens sinnebild —
I rundad teckning och i mild
Med gröna lunder, trefna hus.

Men hän mot öster glittrar klar
I återbrutna strålars glans
Atlantens vidd med vågors dans,
Oändlig, djup och underbar.

Långt nedom mig i vänlig dal
Går strömmen fram och lindar glad,
Med här och hvar en hvit kaskad,
Sitt silfverband bland lind och al;

Och, spridd på ömse sidor, ler
En landtlig by med hvita hus,
En lilja lik vid bäckens brus,
Och ser i böljans spegel ner;

Och krökta vägar grenas ut
Likt fina rötter ifrån den,
Tills de förlora sig igen
Bland kullar eller fält till slut.

Ja, det är skönt på fjällets stig
Med stolta tafor när och fjär.
Mitt hela väsen smälter här
I samklang, o natur, med dig.

I denna rena atmosfär,
Där fjällets vindfläkt ilar glad
Med furuskogens doft åstad,
Hur frisk man blir, hur munter där!

Den sol, som öfver dig, natur,
Sin ljusflod tömmer kungligt huld,
Strör ock i hjärtats dal sitt guld
Och tränger skuggorna därur.

Vid forsen.

I.

Vårtid.

Han kommer ur skogen med jublande sång
Och ilar bland stenar,
Bland tufvor och grenar
I larmande brådska, i frusande gång
Och sorlar förbi
Så lycklig och fri.

Han kommer, han nalkas, han rullar sin våg
Mot stupande branter
Med splittrade kanter;
Men djupet ej häjdar den grandes tåg:
Han tumlar däri
Förvågen och fri.

Hur blixtrar han ned uti skummande ras,
Än samlad och sluten,
Än hämmad och bruten,
Än lätt som en glänsande slöja af gas —
En mäktig och fri
Natur-rapsodi!

Hur våldsamt han krossas vid klippornas fot
Och bubblar och brusar
Och kokar och frusar
Och hvirflar i fradga sitt gnistrande knot
Och dånar däri:
«Jag är fri! Jag är fri!»

Men småningom lugnas den yrande våg:

Han sväller, han bryter

Sin bana och flyter

Ånyo mot dalen i klingande tåg

Och rullar så fri

Sitt silfver däri;

Han gungar på glidande speglar en stund

De soliga lunder

Med skuggor inunder,

De blommande stränder och himmelens rund

Och ringlar förbi

Så nyckfull som fri.

Men stilla sitter jag och tänker:

Du klara våg, som ständigt blänker

Så växlingsrik, du strida bäck,

Som ilar trotsigt yr och käck

I skummigt svall förbi.

I dur och moll ditt «fri!» du porlar,
Ditt «fri!» allegro, presto sorlar:
Men jag förnimmer i din sång
Och i din växlingsfulla gång
    En evig harmoni.

Hvarenda droppe, hvilken faller
Och bryts i gnistrande kristaller
Mot gråa hällen nedanför,
Hur fri han syns, ändå sig rör
    I rytmisk harmoni;

Hvarenda bubbla, hvilken hvälfver
Sitt regnbågshvalf bland skum och skälfver
På vågens barm en liten stund
Fulländad höjs i ädel rund
    Af samma harmoni;

Och alla brutna ljus, som pråla,
Som glindra, växla, leka, stråla
I fallets båge, tecknas lätt
Af mästarehand på samma sätt
I praktfull harmoni.

II.

Sommartid.

Skyld i skuggan under häcken
Sitter jag igen vid bäcken.

Tropiskt brinna solens lågor,
Dricka girigt svala vågor,

Flamma öfver fält och dalar,
Öfver skogens pelarsalar,

Glöda, som i Sabras öcken,
Genom röda solrökstöcken.

Arma fors, hur du förtvinat,
Hur din rika källa sinat!

Du, som störtade förvågen
Högt från klippan silfvervågen,

Tärd och modlös nu du glider,
Blott en rännil, ned omsider.

Mod likväl! Du skattat trogen,
Din belöning blir väl mogen,

Ty hur länge än du väntat,
Himlen dock din skatt förräntat:

Snart välsignande han faller
I de klaraste kristaller

Ned från tunga, svarta skyar
Öfver kullar, fält och byar;

Och ditt eget hjärta sväller,
Och med nyfödd kraft du väller

Fram bland regnbegjutna dalar,
Där naturens stämma talar:

«Aldrig offerar du förgäfvets,
När en skatt af himlen kräfvets!»

III.

Vintertid.

Jag gick åt skogen, ville nå
Den sköna fors, som gladt mig så,
När lätt han sprang, som en gazell,
I vårens sol från klippans häll.

Nu rådde vintern, iskall hven
Hans andedrägt mot furans gren;
I massor strödd på bärg och slätt
Låg snön så gnistrande och lätt;

Och solen sken, ej varm och blid
Som förr i vårens ljufva tid,
Men blixtrande ändå och ren
Med diamantens kalla sken.

Snart kom till forsen jag igen:
Men hur förändrad var ej den!
Hvar fans väl nu hans glada sång!
Och hvar, o hvar, hans lätta språng?

Förfrusen var hans glada sång,
Och vinterns boja höll hans språng,
Och hvita drivvor stapplats kallt
Kring stelnad, liflös isgestalt.

Då tänkte jag: Hur kall du står!
Snart kommer dock den blida vår
Och andas tinande och varm
Ur djupblå sky på frusen barm;

Då spritter lifvets puls på nytt,
Då vakna lust och mod som flytt,
Då bryter du med hindens språng
Ånyo fram ur bojans tvång

Och far med sångens jubel yr
Åstad till nya äfventyr,
Till lek och dans, till kamp och fäjd
I mången efterlängtd näjd.

Vär dagens sol har slöcknat.

När dagens sol har slöcknat,
Som om hon mer ej fans,
Då tändas blida stjärnor,
Som dolts af hennes glans,
Då tindra de i kvällen,
Då tolka de för oss
Så mycket vi ej anat
Vid dagens fulla bloss.

När den passion, som flammat
I lifvets kamp, är död,
Då tändas minnets stjärnor,
Som dolts vid hennes glöd,
Då tindra de så klara,
Då tolka de för oss
Så mycket vi ej anat
Vid lågans fulla bloss.

Vårblomman.

Vårens förstling, lilla blomma,
Hur du lyser hit och täck
Vid den klara silverbäck,
Och hur glad jag ser dig komma!

Du har slumrat du på kullen
Under vinterns snö i ro,
Slumrat endast för att gro
Frisk och skär igen ur mullen.

Lilla blomma, jag vill skicka
Dig med några varma bud
Till mitt hjärtas valda brud,
Till min egen ljufva flicka.

Hviska henne: Dyra, dyra,
Tro mig du, min kärleks frö
Kan ej häller nå'nsin dö,
Om ock vinterns drifvor yra:

Som en stjärnas ljus sig tänder,
Lockas blomman fram igen
Af hvar solvarm blick du sänder,
Af hvart vårligt ord, min vän!

Ädelstenen.

I vemod på sin kammar
Står skalden, tryckt af nöd;
Den tärda kinden flammar
Utaf en hektisk glöd.

Igenom dörren träder
En ståtlig herre då
Med prydlig hanefjäder
Och junckerkappa på.

Uti sin hand han väger
En kostlig ädelsten:
«Den bjuder jag,» han säger,
«För hvad du diktat re'n;

«Med den skall intet tryta
Ej fröjd, ej lust och mod!
Jag önskar endast byta
Klenod emot klenod.

«Och nog kan jag dig rikta
Med mången ann' lik den,
Vill du blott lofva dikta,
Som jag dig bjuder se'n!»

Så klar som solen tindrar
Den lockande juvel:
Han sprutar eld, han glindrar
I tusen strålars spel.

Men skalden svarar stilla:
«Behåll din ädelsten!
Den skall mig ej förvilla,
Fast herrligt är dess sken.

«Min dikt den har jag brutit
Ur hjärtats djupsta schakt,
Mitt blod i den har flutit,
Min själ i den jag lagt.

«Jag vet, den skall ej blända
Med ädelstenens glans:
Men kan den sanning tända,
Där hennes ljus ej fans;

«Och kan den fördom bryta
Och väcka hänryckt mod,
Då vore synd att byta
Klenod emot klenod.» —

Men sekel ha förrunnit,
Och frestarns stolta skatt
Har längese'n försvunnit
I glömska och i natt;

Men dikten, som blef bruten
Ur hjärtat, finnes än:
Den ligger innesluten
I tusen hjärtan den.

I deras djup den strålar,
En kostlig ädelsten,
I hvilkens glans sig målar
Ett himmelskt återsken.

Vid Nordiska Festen i Lund

1882.

(Slutet af talet för de bortgångnas minne.)

Som vandrarn än en gång mot blånadts bryn,
Mot kända berg, som blekna för hans syn,
Med rörd och tacksam blick tillbaka ser,
Så blicka vi i denna stund till er,
Som efter ädelt fullgjord handling nått,
Se'n här vi möttes sist, er lefnads mått,
Och bakom oss och bakom världens brus
Stån fram förklarade i minnets ljus:

Till dig, som flärdfritt ristat för vårt land
Dess höga runor med en trägen hand
Och, silfverströdd af mer än åtti år,
Fullbordat verket från din ungdoms vår; ¹
Till dig, som manat med ditt snilles glöd
Materiens råa massa ur dess död
Och fogat henne under konstens norm
Till mången skön, arkitektonisk form; ²
Till dig hvars rena strängaspel tog slut,
Förr'n om natur och hem du sjungit ut; ³
Till dig, hvars forskaröga läst den bikt,
Som ligger dold i jordens slutna skikt
Om ändlöst fjärnad tid, då klotet stod
Vid livvets gryning under havvets flod; ⁴
Till dig, som tolkat, kvinligt varm och rik,
I ord och färger hjärtats poetik; ⁵
Till dig, du Finlands man, du «Statens» tolk,
Som verkat ädelt för ett ädelt folk; ⁶
Till eder alla, som med id och ord

---

¹ Häfdateknaren ANDERS FRYXELL. — ² Arkitekten FREDRIK WILHELM SCHOLANDER. — ³ Skalden CARL LUDVIG ÖSTERGREN. — ⁴ Geologen GUSTAF LINNARSON. — ⁵ Konstnärinnan och skaldinnan Fru JERICHAU BAUMANN. — ⁶ Filosofen SNELLMAN.

Förädlat håg och smak i älskad nord!
Er lön vi känna ej: vår blick är skum,
Han tränger icke bortom tidens rum;
Men ett vi veta: hvarje ädelt dåd
Har spunnit in sin fina silfvertråd
I samhällsväfven. Ja, I lefven än,
I hvarje handlings följd I gån igen;
Ty mänskligheten lefver dock i stort
Af det allen', som flydda slägten gjort,
Och intet högre hon till slut förmår
Än att förränta väl det arf hon får. —
Välan, som stunden bjuder, höjer jag
Med vörndnad minnets horn i nordiskt lag
Till manligt tack för hvarje guldrent arf
Från er, som bortgått under årets hvarf:
Må vi med trohet skydda guldets halt
Och, väl förräntadt, åter lämna alt!

Vid fjärden.

Här sitter jag vid solig fjärd
Och ser förtjust de lätta vågor,
Som dansa muntra på sin färd
Och glittra under solens lågor.

Hur himlens återbrutna ljus
I ständig växling synes blänka,
När böljorna med stilla brus
Helt lätt sig höja eller sänka!

Så skifta fröjd och sällhet nu
I strålfull lek på själens vågor;
Men solen speglad där är du
Och återglansen dina lågor.

Ack, skymma moln den solens ljus,
Då mörkna fort de glada vatten,
Då vaknar stormens tunga sus,
Och alt blir ödsligt som i natten.

Vid Emilias Kilde

(nära Klampenborg).

† 1780.

*Her vankede du een gang,
Ak, forlængst ej mer.
Helligt er det sted du yndede;
Uskyldighed, himmelsk uskyldighed
Opfyldte hjertet ved dit navn,
Og hvem som har elsket
Nævne det med taarer.*

(Inskrift på den minnesvård,
som rests öfver källan.)

Här vandrade hon ung en gång
Bland skuggor under bokars sus
Och hörde näktergalens sång
Och sundets trolska böljebrus,
Och såg hur seglen gledo lätt
I kvällens sol på mörkblå slätt.

Men ung hon dog, och helig se'n
Den platsen blef hon hållit kär,
Ty hon var oskuldsfull och ren,
Och hennes namn, af sakna'n här
Med tårar nämndt så mången gång,
I hjärtat ljudt likt himmelsk sång.

Ett sekel gått och mer allre'n:
Nu står bland svala skuggor opp,
Af kärlek rest, en minnesten,
Och ur dess fot med sakta lopp
En källas åder flödar kall
Och bjuder vandrarn sin kristall.

Men du, som hvilar dig en stund
Vid källan under bokars sus
Och blickar ut mot Öresund
Och lyssnar till dess böljebrus,
Tänk du, som hon: naturens prakt
Långt mera är än flärd och makt;

Och om din bana fram du går
Med rena känslor i din själ,
Skall sakna'n egna dig en tår,
Och ur ditt minne skall jämväl
En källa flöda, klar och kall,
Och bjuda vandrarn sin kristall.

På minnesdagen.

Du ger mig alt, mitt hjärtas kär,
Hvad här i lifvet ljufvast är:
Och skulle du väl otack då
Till gengäld af mitt hjärta få?
O nej, o nej,
Det skall du ej!

Du ger en kärlek, rik och varm
Som någonsin i kvinlig barm:
Och skulle du väl otack då
Till gengäld af mitt hjärta få?
O nej, o nej,
Det skall du ej!

Du ger ditt hjärtas tro, en ren,
En ovärderlig ädelsten:
Och skulle du väl otack då
Till gengäld af mitt hjärta få?
O nej, o nej,
Det skall du ej!

Hur än vårt öde växla må,
Bekymren pröfva, åren gå,
En lefnads ömhet skall du få,
Du skära ros, af mig ändå,
Men otack ej,
Nej, nej, o nej!

En lefnads tro, som binder ömt,
Som vi så ofta det ju drömt,
Vår sällhets kedja, länk för länk,
Det blir, du fagra brud, min skänk,
Men otack ej,
Nej, nej, o nej!

Till Amerika.

(1870.)

A.

Min broder, säg, hvi skickar du altjämt din längtan
Till landet fjärran bortom stormig västervåg?
Hon vuxit alt för mäktig denna vrånga trängtan,
Tills hemmets lugn och trefnad flyktat ur din håg.
Hvad vinning söker du väl på en fjärran strand,
Som icke bättre nås uti ditt eget land?

B.

Hvi längtar jag? Hvad vinning söker jag på färden?
Jag må väl svara, om än oförstådd, min bror.
Välan, min ande trängtar till den nya världen,
Där framtidssådden nu i yppig jordmån gror,
Där lifvet djärft sig uti nya former klär,
Och ljus och sanning är den skatt jag söker där!

A.

Bedragne, styr då fåvitskt ej din färd ditöfver,
Där ingenting ännu sin fulla mognad nått,
Där själfviskheten hvarje ädel sträfvan söfver,
Och konst och vetenskap i mammons sold har gått.
Nej, om det sanning är du söker och om ljus,
Blif kvar i gamla världen, minnets riddarhus.

B.

Du dömmar mörkt, men fåvitskt tror jag visst du dömmar.
Dock tvistom ej! Vi lösa frågan ej med kif.
Jag vördar alt, som du hos oss med rätt berömmar;

Men jag vill skåda, jag vill känna detta lif,
Som strömmar, oförkrympt af traditionens band,
Med stolta pulsslag löftesrikt i västerns land.

A.

Så känn din pligt! Dig fostrade den höga Norden,
Här slog ändå ditt hjärta sina bästa slag;
Här har dig ödet stält, och dyr är fosterjorden
För hvarje ädelt sinne, talande dess drag.
Ditt land är här, din pligt, att verka däruti:
Kan du väl öfvergifva det och främling bli?

B.

Var viss, den yttre gräns beständigt framåt rycker,
Som hämmar inne mänskans pligt och verksamhet.
Den blir ej haf, ej flod, sätts ej af ödets nycker,
Och fosterland sig vidga skall till mänsklighet.
Jag älskar norden högt, men därför vill min själ
Ej evigt stängas af dess gränser in likväl.

A.

Din pligt du glömma kan för tidens slappa lära,
Men kan du plåna från din hågkomst äfvenså
Din hembygds näjder, som dig tusen minnen bära,
De mörka skogar, speglade i vattnen blå,
Din barndoms tjäll bland björkarne vid solig fjärd,
Och alt du älskat har i hemmets stilla värld?

B.

Nej, aldrig kan min sköna fosterbygd jag glömma,
För evigt stå dess bilder tryckta i min själ:
Här fick sin allra bästa dröm mitt hjärta drömma,
Här gömmes alt jag kärast har, du vet det väl;
Och hvart mig ödet kastar på min pilgrimsfärd
Jag längtar åter till min hembygds dyra värld.

A.

Se, i dess skygd din bana kunde lugnt förflyta,
Och glad och solljus framtidstaflan vecklas ut.
Hvi skall du då så mången lans med ödet bryta?

Betänk hur oviss stridens utgång är till slut.
Här fins ju alt du bortom hafvet söka vill,
Här frihet fins och ljus och redbarhet därtill!

B.

Till kamp och pröfning trängtar gärna mänskoanden,
Och stärkt och luttrad kan han framgå därutur:
Väl sant, det finnes mycket godt i nordanlanden,
Men också mången murken fördom, eller hur?
Och frihet innebär långt mera, än du tror,
Ty evigt vidgar sig dess ljusa krets, min bror.

A.

Välan, Farväl: Så följ ditt sinnes illusioner
Och gå att jaga irrsken, dem du aldrig når;
Drag hän med fåfängt hopp till jordens skilda zoner,
Att finna ut — hur idealet flyr, förgår!
Ve den, som öfverger sitt land med trotsig håg
Och utan fäste vräkes kring på stormig våg.

B.

Farväl, kanske en gång inunder stormig yta
Du skönjer ankaret, som håller bojen fast,
Om också länge han kan synas redlös flyta
På vågens vilda skum förutan mål och rast.
Farväl! Det mål jag söker dit min längtan står,
Tills bakom mödans alper jag till slut det når.

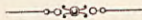

Tankefrihet.

Låt trons och tankens former, växla fritt!
Hvi rädes du, om sanningen sig bryter
I skilda strålar för din stränga blick,
Som aldrig sett hvad intet öga skådat,
Dess rena källa i sin fullhets glans?
Ej liknar mänskans själ en diamant,
Som slipats efter evigt samma mönster:
Nej, i oändlig mångfald slipas stenen,
Och därför bryter himlaljuset ock
På tallöst skilda vis igenom den.
Naturens hand i ändlös växling strängt

Den lutan, hvilken kallas mänskobarm,
Och därför darra också skilda toner
Altjämt igenom denna lutans inre,
När livvets fläkt far öfver hennes strängar.

Just formens brytning är vårt bästa hopp,
Ty ingen sanning födes utan strid.
Nej, kamp och växling bilda livvets lag
I andens som uti materiens värld;
Förruttnelsen bor i de lugna vatten.
Den striden slutar ej, till dess kanhända
En gång i evighetens dunkla fjärran
All sannings Sanning spänt sitt höga hvalf
Utöfver tankens skilda pelargångar
Och fogat dem i skönt förbund tillhopa,
Och tämplet färdigt för Dess dyrkan står.

Till Kongfellow.

— Tillegnan af förf:n:s öfversättning af Evangelina. —

Ur skogens dunkla djup i Västerens land, det rika,
Uti en stor och djärf, en växlande natur,
Ljöd trastens ljufva sång bland lummig gran och fur:
Så frisk och klar den ljöd — så vek och öm tillika.

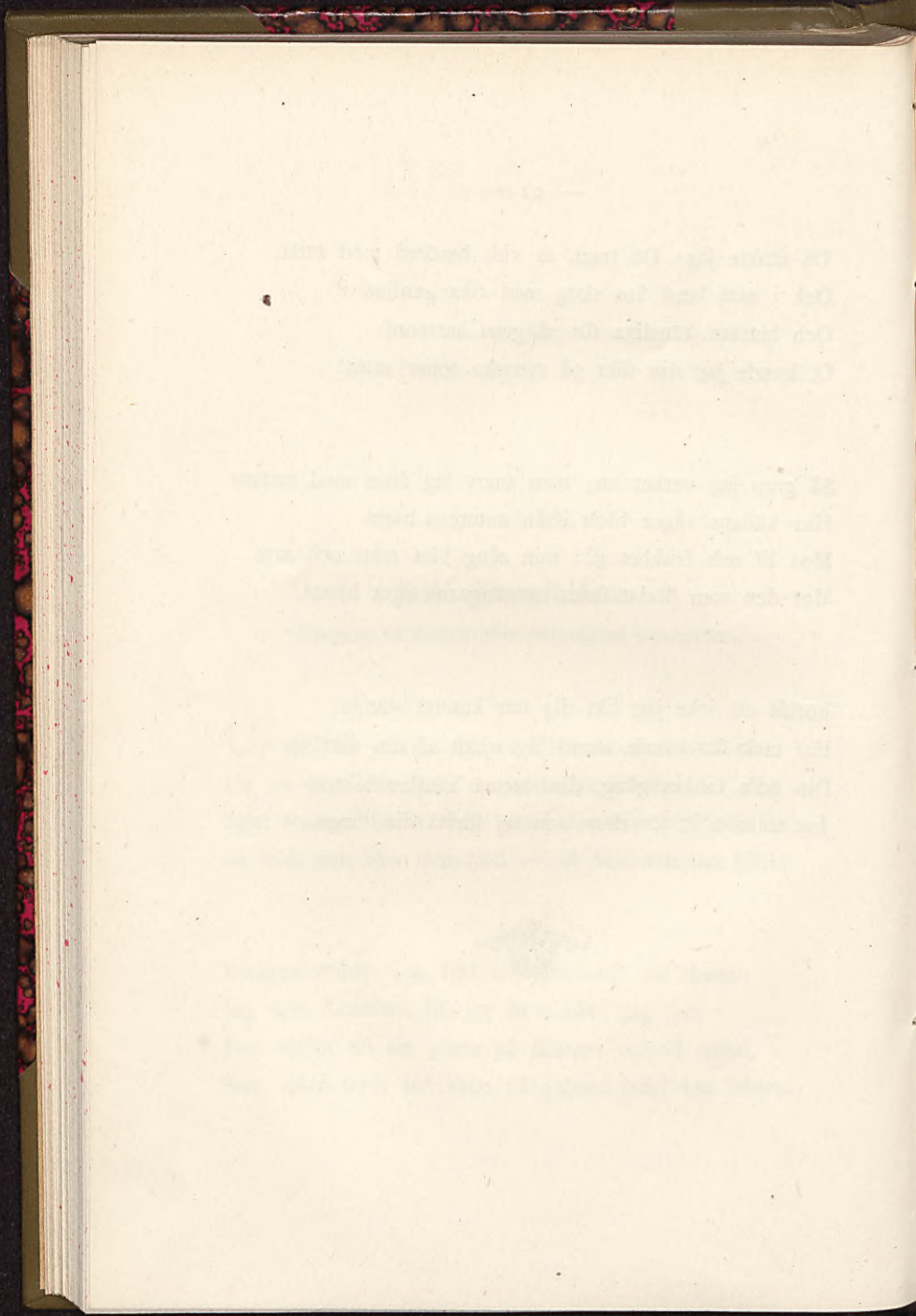
Betagen lyddes jag, likt mången ann', till rösten:
Jag njöt Acadiens lif, jag ängslades, jag led,
Fast trohet all sin glans på diktens vemod spred,
Som solen strör sitt sken på gulnad lund om hösten.

Då tänkte jag: Du trast, så vidt berömd med rätta,
Ock i mitt land fins skog med rika genljud i
Och hjärtan känsliga för sångens harmoni:
O, kunde jag din dikt på svenska toner sätta!

Så grep jag verket an; men snart jag fann med smärta
Hur källans vågor blott ifrån naturens barm
Med lif och friskhet gå: min sång blef matt och arm
Mot den som flödat fram ur sångarns eget hjärta.

Förlåt att icke jag likt dig har kunnat sjunga!
Haf tack för hvarje stund jag njutit af din dikt!
Din ädla tankes gång, din varma känslas bikt
Jag tolka sökt för dem, som ej förstå din tunga.

ÖFVERSÄTTNINGAR.

ÖFVERSÄTTNINGAR

Änglars fjät.

(Efter Longfellow.)

När de flyktat dagens stunder,
Och den lugna kvällens röst
Väcker fridens helga känslor,
Hvilka slumrat i mitt bröst;

Innan kvällens lampor tändas,
Och i rummet, dunkelt re'n,
Mörka skuggor, likt fantomer,
Fladdra vildt i brasans sken,

Se, då glida öfver tröskeln
Genom dörrn, som står på glänt,
Dessa hädangångna dyra,
Som jag förr så väl har känt:

Han, den starke, som med ädla
Systemål i striden gick,
Föll vid vägens kant, förblödde,
Innan seger gladt hans blick;

Dessa heliga, som buro
Smärtans ok med ödmjuk själ,
Tills de knäppte bleka händer
Till ett långt och tyst farväl.

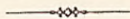
Och bland dem den ädelt sköna,
Hon, som blef min ungdoms brud
Och mig älskat öfver allting,
Nu en ängel upp hos Gud.

Tyst med sakta fjät hon nalkas,
Som ett bud från himlens land,
Tar sin tomma stol bredvid mig,
Lägger ömt i min sin hand;

Sitter där och blickar på mig
Med en blick så ljuf och ren,
Som en nytänd himlastjärnas
Stilla, helgonlika sken;

Hviskar tysta, men förstådda
Andeböner till min själ, —
Milda bannor, hvilka lösas
I välsignelser likväl.

Är jag stundom trött och enslig,
Blir min ängslan dock ej lång,
Blott jag tänker på att dessa
Lefvat här bland oss en gång.

Fyren.

(Efter Longfellow.)

Ett klippigt ref långt ut i hafvet når,
Och längst därute, midt bland böljors gny,
Den höga fyren med granitmur står,
En eldstod nattetid, om da'n en sky.

Från fjärran ser jag hafvets våg, där vred
Hon bryter sig och rasar kring hans fot:
En stum passion, som häfves upp och ned
På dödsblek mun, som darrar utaf hot.

Och uti skymningsstunden, se! hur klar
Igenom luftens dunkelröda rum
En plötslig stråle af hans ljussken far
Med mystiskt skimmer öfver våg och skum!

Och ej af hans allen', ty hvar minut
Vid uddar och vid ref längs hafvets strand
En mörk, gigantisk skepnad sträcker ut
Sin klara lykta öfver djupets rand.

Likt jätten Kristoffer han stält sig där
På vakt invid den våg, som skumhöljd yr,
Och vadar långt, långt ut bland sand och skär
Att rädda seglarn, som mot klippan styr.

Och skeppen ila bort och hem igen
Med dristig färd igenom vågörs brus;
Och när de varsna fjärran från sin vän,
De hälsa alltid gladt hans trogna ljus.

Ur mörker komma de, och seglen då
I fyrens eldsken glimma till helt kort,
Och glada blickar upp mot tornet gå: --
Så skymmer mörkret åter allting bort.

Hvar sjöman mins, när han med barnslig håg
På första resan såg hur fyren svann,
Och hur hans ljus gick upp ur hafvets våg,
När han från vidsträckt färd tillbaka hann.

Hur fast och trogen, ren och underbar,
I nattens dunkel jämt, från år till år,
Hans evigt tända lampa brinner klar,
Hans skarpa ljus den vilsne seglarn når!

Han ser hur hafvet trycker till sin barm
Med fridens kyssar sand och klippig häll,
Han ser hur blåsten lyfter det med harm
Och skakar det liksom en ruggig fäll.

Högt upp mot honom hvälfver böljan vit,
Af regn han gisslas, där han står på vakt,
Och ofta pressa sig mot hans granit
Orkanens breda skulderblad med makt.

Och måsen flyger uti stormens sus
Omkring hans gråa mur med skrån och knot
Och skjuter, bländad, mot hans klara ljus
Och störtar krossad ner invid hans fot.

En ny Prometheus, som på klippans krön
Än håller himlens eld med mäktigt grepp,
Han hör ej stormens gny, ej hafvets dån,
Men hälsar kärleksfullt de stolta skepp:

«I stolta skepp! o, seglen på er färd
Och slån en rörlig bro från strand till strand,
Jag vårdar ljuset här på klippans härd,
Och I förbrödre folk i skilda land!»

Byggnadsmännen.

(Efter Longfellow.)

Ödets byggnadsmän vi äro alla,
Och på tidens murar sträfva vi,
En med stora verk och med massiva,
En med rimmens lätta snideri.

Intet gagnlöst blifver och förkastligt;
Hvarje ting uppå sin plats är bäst:
Och af det, som tyckes fåfång prydnad,
Är det helas värde dock befäst.

Till det tempel vi i höjden föra
Tidens byggnadsämnen redo stå:
Dag som flyr och dag som redan flyktat
Äro block, hvaraf vi bygga må.

Mäjsla dem med ärlig hand och foga
Utan minsta rämna block vid block.
Tänk ej så: emedan ingen ser det,
Felet obemärkt förblifver ock.

Under konstens forna storhetsdagar
Byggnadsmännen all sin omsorg tömt
Äfven på hvad ringa var och osedt:
Ty för gudarne är intet gömdt.

Så fullbordom vi desslikes troget
Alt vårt verk, ej hvad som syns allen;
Redom byggnaden till gudars boning,
Skön, fulländad och harmonisk ren.

Ofullständigt blifver eljest lifvet,
Och bland tidens murar skall det stå
Likt ett brustet hvalf, där foten stappar,
När den söker stiga däruppå.

Byggom altså vårt i-dag med omsorg,
Att den grundval trygg och bred må bli,
Öfver hvilken morgondagens byggnad
Vi än högre skola resa vi.

Endast så skall mänskligheten hinna
Till de torn, där blicken, mer ej skymd,
Skådar världen som en vidsträckt yta
Och en enda ljus, oändlig rymd.

De två änglarna.

[Poem af Longfellow till Lowell, hvars hustru afled samma morgon, som ett barn föddes åt Longfellow.]

Två änglar, lifvets en och dödens en,
I gryningsstunden sväfvade ur skyn,
Och arlaljus på deras vingar sken,
Men hölj'd i dunkel under dem låg byn.

Till skepnad liknade de två hvarann
I snöhvít skrud, men amaranten klar
Uppå den ene ängelns hjässa brann,
Och bländhvít asfodel den andres bar.

Jag såg dem tveksamt stanna på sin färd;
Då sade jag af ångest fylld och skygt:
«Mitt hjärta tyst! Förråd ej denna härd,
Där dina kära slumra nu så trygt!»

Men han, som kronan bar af asfodel,
Han kom och slog uppå min dörr: då frös,
Då sjönk inom mig bäfvande min själ,
Som källans våg, när jordskalf brista lös;

Då kände jag igen en onämbar,
En bitter ångest, — dessa kval som flytt,
Men ofta hemsökt mig i forna dar
Och trefaldt tunga hotade på nytt.

Jag upplät dörren för min himlagäst
Och lyddes, ty hans budskap var från Gud;
Och, viss att hvad Han sänder dock är bäst,
Jag kväfde ängslans, kväfde glädjens ljud.

Då talte ängeln mildt, och rummet sken
Vid blickens ljus: «Mitt bud är lif, ej död!» —
Och förr'n jag svarat han försvunnit re'n
På flygt igen mot morgonrodnans glöd.

Din dörr, o vän, det var, men icke min,
Som tyst den andra ängeln öppna bød,
Och där han hviskade, när han steg in,
Med himmelsk röst det tunga ordet «död.»

Då släcktes stilla hemmets blida ljus,
En skugga föll på sköna, tärda drag,
Och tvänne änglar lämnade det hus,
Där en allena trädde in i dag.

Alt är af Gud: Han vinkar med sin hand,
Och molnen hopa sig, och stormen yr,
Till dess Han blickar ned igen på haf och land
Med ljusets blick ifrån den sky som flyr.

Och sina änglar bjuder Han att gå
Med lifvet eller döden hvar Han vill:
Hvem skulle våga eller önska då
Att för Hans sändbud stänga dörren till?

Vid dagens slut.

(Efter Longfellow.)

Re'n sänker från nattens vingar
Sig mörkret öfver byn,
Som en kolsvart fjäder faller
Från örnen ned ur skyn.

Jag varsnar hur ljusen glimma
I regnig och dimhöljd trakt,
Och mig griper en känsla af vemod
Med oemotståndlig makt.

En känsla af vemod och längtan,
Som, dämpad i fredligt hägn,
Väl liknar sorg, men endast
Som dimman liknar regn.

Kom, läs för din vän ett kväde,
En sång så hjärtevarm,
Som kan förjaga den oro,
Som växa vill i hans barm!

Men välj ej de höga barder,
De gamla med väldig sång,
Hvilkas fotsteg fjärran ljuda
I tidernas pelargång.

En ringare skald du välje,
Hvars sånger från hjärtat gå,
Som regnet från vårsky flödar,
Som tårar från ögats vrå;

Som ännu i kvalens nätter
Och ännu i mödans dar
Förnummit musik i själen
Melodiskt underbar.

Hans sånger, de kunna lugna
Den puls, som af oro slår:
De komma välsignelser lika,
Som följa i bönen spår.

Så bringa det kära bandet
Och välj mig en sång däri,
Och låna de enkla rimmen
Din stämmas melodi:

Och kvällen skall fyllas af välljud,
Och bekymrens hord inom kort
Slå ned sina tält som araber
Och tysta smyga sig bort.

Afton's ström.

(Efter Burns.)

Glid roligt, skön Afton! bland kullarne, du;
Glid roligt, en sång vill jag egna dig nu.
Min Mary hon slumrar vid brusande ström:
Glid roligt, skön Afton, stör ej hennes dröm.

Du dufva, hvars eko ur dällden mig når,
Du sjungande trast i det törniga snår,
Du tofsprydda vipa, — o, tystnen, jag ber,
O, stören min slumrande sköna ej mer.

Hur präktig, skön Afton, hvar kransande höjd,
Där bäckarne ila i solen med fröjd! —
Där vandrar jag ofta från morgon till kväll
Och ser blott min hjord och min älskades tjäll.

Hur ljuflig din strand och den grönskande dal,
Där guldvifvor blomma i tusendetal,
Där doftande björk skuggar Mary och mig,
När kväll gråter dagg öfver gräsbeväxt stig.

Hur ren och kristallklar den glider din våg,
Förbi hennes boning i slingrande tåg;
Hur kärligt, när blommor hon samlar i land,
Du sköljer de snöhvita fötter ibland.

Glid roligt, skön Afton, bland kullarne, du;
Glid roligt: en sång har jag sjungit dig nu.
Min Mary hon slumrar vid brusande ström;
Glid roligt, skön Afton, stör ej hennes dröm.

Till Mary i himlen.

(Efter Burns.)

Du stjärna, som med bleknadt sken
I morgonväkten glänser än,
Du hälsar nu den dagen re'n,
Som slet min Mary från sin vän.

O Mary, dyra, flydda hamn,
Hvar bor du nu i salig fröjd?
Hör du mig sucka tungt ditt namn?
Ser du din vän af smärta böjd?

Kan jag väl glömma helig lund
Vid bäcken, som i hvirflar rann!
I trädens skygd en salig stund,
Af kärlek fylld, för oss försvann.

Ej evigheten plånar ut
Det minne, som den stunden skref
Det famntag du mig gaf till slut,
— Ack, det vårt aldra sista blef!

Och bäcken kyste stenig brädd,
Där skogen flätat gren i gren,
Och björk och hagtorn, sommarklädd,
Sig slöto kring förtrollad scen.

Och blomman stod på marken säll,
Från hvarje gren ljud fågelns slag; —
Blott alt för snart den röda kväll
Förkunnade en flyktad dag.

Men minnet aldrig, aldrig dör,
Med girig omsorg jag det när;
Själ'f tiden djupare det gör,
Som floden djupt sin fåra skär.

O Mary, dyra, flydda hamn,
Hvar bor du nu i salig fröjd?
Hör du mig sucka tungt ditt namn?
Ser du din vän af smärta böjd?

Hans Bjugg.

(Efter Burn's *John Barleycorn*.)

Tre konungar i österland,
Tre konungar med glans,
De svurit en högtidlig ed
Att döda stackars Hans.

En graf de plöjde, lade så
Hans Bjugg i grafven ner,
Och svuro en högtidlig ed,
Att han ej lefde mer.

Den glada våren kom helt blid
Och hällde skurar ned;
Då steg Hans Bjugg ur grafven upp;
Det var en egen sed!

Och sommartiden kom så varm
Och Hans vardt stark och båld;
Kring pannan växte skarpa spjut
Till skydd mot hvarje våld,

Så kom den lugna hösten mild,
Och han blef gul och blek;
Hans leder böjdes, hufvu't sjönk
Och mannakraften svek.

Hans färg alt mer och mer försvann,
Han gammal vardt och arm,
Då vågade hans fiender
Att visa all sin harm.

Och med ett vapen långt och skarpt
De skuro af hans knän
Och drogo honom lik en skurk
Uppå en kärra hän.

De lade honom på hans rygg,
Och piskad grymt blef han.
Så blef han hängd i stormen upp
Och skakad af och an.

De fylde upp en hisklig grop
Med vatten, lik en sjö,
Och vräkte se'n Hans Bjugg däri
Att simma eller dö.

Så lades han på golfvet ut
Att plågas ännu mer,
Och när likväl hans lif ej släckts,
Han slängdes upp och ner.

De svedde vid en glödhet eld
All märg uti hans ben
Och mjölnarn, värst af alla, lät
Dem krossas af en sten.

Man samlade hans hjärteblod
Och drack det helt förnöjd,
Och dock, ju mer man drack därpå
Dess mera vardt af fröjd.

En hjälte var Hans Bjugg helt visst
Med fint och ädelt blod,
Ty smakar du blott därpå,
Då växer strax ditt mod.

Det drifver undan all din sorg
Det ökar all din lust,
Och enkan ler, trots tårar, gladt
Vid smaken af dess must.

Så drickom för Hans Bjugg en skål
Hvar en med glas i hand;
Hans barnbarn trivves ständigt godt
I skottars gamla land!

Klockors klang.

(Efter Poe's tonmålning 'The Bells'.)

I.

Lyss till bjällrors muntra klang,
Silfverklang!

Till hvad glädje jubla de sitt ackompagnement!

Hur de klinga, pingla, klinka

I den kalla vinterkväll!

Medan klara stjärnor blinka

Med kristallren lust och vinka

Ned från himlens blåa pell,

Dallra som i sympati

Med den glada symfoni,

Hvilken sväller så melodiskt med de sälla bjällrors klang

Mjälla klang, klang, klang, klang

klang, klang, klang —

Med de sälla bjällrors mjälla silfverklang.

II.

Lyss till bröllopsklockors klang,

Gyllne klang!

Till hvad salig fröjd de slå sitt ackompagnement!

Huru jublar deras mund

I balsamisk aftonstund!

Hur den gjutna melodi,

Full och rund,

Flyter uti harmoni

Hän till turturdufvan, hvilken lyssnar i

Månljus lund!

Från metallens blanka celler

Hvilken flod af idel välljud genom rymden väller!

Hur de slå

Hur de spå

Fröjder hvilka förestå
Dessa klockor, hvilka gå,
Hvilka svinga nu och ringa
Mildt sitt klang, klang, klang
Ljuft sitt klang, klang, klang, klang
klang, klang, klang,
Mildt sin lena, guldklart rena bröllopsklang.

III.

Hör stormklockors dystra klang,
Kopparklang!
Till hvad fador dåna de sitt ackompagnement!
Hvilka hemska ljud ändå,
Nattens skrämnda öra slå!
Ingen sansad harmoni
Blott ett ödsligt skri, skri
Utan takt,
Blott ett högljudt rop, en fåfång bön om röda lågors nåd,
En förtviflad bön allen om döfva afgrundslågors nåd.
Flamman växer hemsk och bråd,
Yfves vid sitt midnattsåd

Brinner med ett vildt begär
Att ur glödgd atmosfär
Storma himlen med sin makt.
Fasansfull de klockors klang,
Deras bang, klang, bang
Långt ifrån.
Hur de klämta, skräna, ringa!
Huru vildt de vilda svinga,
Hur det skäliver genom rymdens öknar deras dån!
Budskap dock mitt öra når,
När de dåna,
När de håna,
Om den röda lågan rår;
Dock mitt öra ständigt hör,
När de skallra
När de dallra,
Om den hemska lågan dör
Ty de följa henne troget med sitt ackompagnement
Med sitt klang,
Med sitt klang, klang, klang, klang
Klang, klang, klang —
Med sin skilda, ödsligt vilda varningsklang.

IV.

Hör begrafningsklockors klang,
Malmfödd klang!

Allvarsdjupa, stilla tankars ackompagnement!

O, hur deras sorgsna ljud
Gripa oss med vemod, Gud,
När de klämta uti kvällens frid så lugnt!
Hvarje ton, som full och rund
Skälfver ifrån rostig mund
Klagar tungt.

Men de varelsor som tvinga
Tornets klockor till att ringa
Ofvan där,

Hvilka klämta, klämta, klämta,
Att det genom mörken skär,
Fröjda sig ändå och skämta
Öfver mänskans tunga lott.

Namn för dem kan du ej finna:
Kalla dem ej man, ej kvinna,
Gastar blott.

Deras kung det är, som klämtar,

Skämtar, klämtar, flämtar, klämtar,

Klämtar

Hemskt den hemska grafvens klang;

Och hans muntra hjärta sväller

Och han dansar och han gnäller

När han hör hur malmen skräller

Trår sin dans af sympati

Med den hemska symfoni

Från de gjutna klockors klang,

Klockors klang;

Trår sin dans af sympati

Med den tunga symfoni

Från begrafningsklockors klang,

Klockors klang, klang, klang,

Klockors vemodstunga klang;

Trår sin dans af sympati,

Sjunger, bang, bang, bang'

I den hemska symfoni

Af de tunga klockors klang,

Klockors klang, klang, klang, klang

Klang, klang, klang

Klockors tunga, vemodstunga maningsklang.

Locksley Hall.*

(Efter Alfred Tennyson.)

Lämnen mig en stund kamrater, medan dagen
randas sval,
Lämnen mig, och om jag dröjer, klinge då er
hornsignal! —

---

* En vacker tolkning af denna berömda dikt stod förra året att läsa i Ny Illustrerad Tidning. Genom att här intaga en äldre tolkning (inf. i Nerikes tidn. 1879) har öfversättaren blott velat i sin mån bidra till att göra dikten känd.

Här är platsen! Spofven jagar än som förr med
klagoskrän,
Lik en ödslig glimt, kring heden, öfver Locksley's
tinnar hän.

Vidt kring näjden blickar slottet, och bland skären
vräks med makt
Vågen brusande tillbaka i en skummig katarakt.

Från de murgrönsklädda fönster mången natt jag
skådat stum
Hur Orions stolta stjärnbild stupat ned mot västerns
rum;

Mången natt jag sett Pleiaden glänsa mildt ur
dunklet ut,
Glittra likt en svärm af eldmygg i en silfverslöjas
knut.

Här längs stranden har jag vandrat närande min
känslas vår

Med hvad skönt i vetenskapens eller tidens häfder
står;

Bakom mig de flydda sekel lågo i förtrollad ro,
Till min löftesrika framtid slöt jag mig med hän-
förd tro;

Och min aning trängde framåt, långt som mänsko-
öga når,

Såg vår framtids stolta syner, såg alt skönt som
förestår. —

Rotgelns bröst om våren glöder af en högre purpur-
glans;

Muntra vipan pryds om våren med föryngrad siden-
frans;

Dufvans iris-drägt om våren skimrar i förnyad
prakt,
Och en ynglings håg om våren gripes lätt af älskogs makt.

Ung var hon, men kinden bleknad, vemodstärkd, och
hennes blick
Följde mig med hjärtats tysta, dolda frågor hvart
jag gick.

Och jag sade: «Dyra Amy, tala sanningen till
mig:
Tro mig du, mitt hjärtas vågor strömma alla hän
mot dig!»

Göt sig då en plötslig rodnad öfver flickans bleka
hy,
Liksom norrskenslågan flammar röd mot vinternattens sky;

Och hon sade, medan barmen häfd af djupa
suckar gick,
Medan hennes själ förklarad brann i mörk och
tårad blick:

«Jag har länge dolt min känsla, ty hon kunnat
dåra mig»...
Sade, «älskar du mig verkligt? Jag har länge älskat dig!»

Kärleken tog livvets timglas, vände det med rosig
hand,
Och oändligt sälla stunder gledo hän i gyllne
sand.

Kärleken tog livvets harpa, stämde alla strängar
an:
Själviskhetens dissonans i darrande ackord försvann.

Mången morgon vi på heden hörde fågeln locka
öm,
Och då sjöd vid hennes hviskning, lik en vårfloed,
pulsens ström.

Mången kväll vid hafvet sågo vi de stolta skeppen
gå,
Och vid varma läppars möte, själ i själ för-
smälte då.

O min Amy, min ej mera! O den tomma, brutna
ed!
O du öde, öde hafsstrand! O du mörka, mörka
hed!

Falskare än tanke fattar, falskast du på denna
jord,
Lekboll för en listig tunga, slaf inför en faders
ord!

Bör, ack, bör du lycklig blifva, du som från mitt
hjärta gått

Till en sfär af lägre känslor, till en själ af trängre
mått?

Ett är visst: du måste sjunka ned till honom dag
för dag,

Tills ditt fina väsen fjättras af den råa kraftens
lag.

Sådan mannen, sådan maken: åt en tölp du sålt
ditt väl,

Och hans simpla väsen drager våldsamt ned din
bättre själ.

Har passionens glöd förkolnat, aktar han dig al-
dra mest,

Litet högre än sin jagthund, litet mera än sin
häst.

Hvad? Hur slött hans ögon stirra... Tro ej blicken
släckts af vin!

Gå till honom, pligten bjuder, kyss och smek med
lycklig min.

Möjligen mylord är tröttad, hjärnan ansträngd —
ej hans fel:

Mildra då med fina känslor och med sköna tankars
spel.

Han skall svara, som sig höfves, det är enkelt att
förstå...

Bättre vore, om du låge kall och död inför mig
då!

Bättre om vi båda låge, med ett sista famntag
ömt

I hvarandras armar slutna, i den graf där alt är
glömdt!

Ve det samhällstvang, som kväffer ungdomskänslan
i din själ!

Ve den samhällslögn, som gör dig grymt till hyck-
leriets träl!

Ve all osund makt, som bryter mot naturens ädla
sans!

Ve det lumpna guld, som skänker dårens krympta
panna glans!

Gifve Gud en ädel trohet vaktat hennes hjärtas
dörr,

Ty jag skulle älskat henne, mer än någon älskat
förr.

Dåre! Skall jag då beständigt vårda kvalets bittra
säd?

Slita vill jag alt ur hjärtat, följa än dess rötter
med!

Fåfångt! — skulle mina somrar hopas på hvar-
andra ock,
Likt den årbetyngda korpens, ledaren i kolsvart
flock.

Hvar fins tröst? Kan jag väl dela på de minnen,
som jag har, —
Skilja dig ifrån dig själf och älska den du en gång
var?

En jag minnes, nu förlorad, en i tal och handling
ren,
En som det var nog att skåda, för att evigt älska
se'n.

Kan jag tänka dig som död och älska den som
höll mig kär?
Nej — du aldrig sant mig älskat: kärlek evigt
kärlek är.

Tröst? — Ja, tröst af djäflar hånad! — Sanning
skalden sjungit har:

Smärtans öfvermått af smärta är att minnas sälla
dar.

Kväf ditt minne, att ej också du detsamma känna
får,

När i nattens dystra timma regnet tungt mot rutan
slår,

Och du vakar vid hans sida, stirrande i öde
rum,

Där den matta lampan flämtar, och där skuggan
rör sig stum;

När du ser en hand, som pekar på hans druckna
sömn bredvid,

På ditt glädjetomma läger och den tår, som flyter
strid.

När du hör de skumma åren hviska dystert sitt
«förbi!»

Och en sång från fjärran tider, full af sällsam
harmon;

När en blick af välkänd ömhet ser de kval du
lida må.

Vänd, ack vänd dig då på kudden, sök, ack, sök
dig hvila då!

Dock, naturen ger dig lisa, ty en älsklig stämma
hörs:

Barnets rena läppar ljuda, och din glädje åter-
förs.

Barnaläppar jollra bort mig, och en ny rival ger
tröst,

Barnahänder, vaxlikt mjuka, tränga mig från modrens
bröst.

Dyr blir fadren genom barnet, fast han ej förtjänt
det så.

Ditt är hälften, hans är hälften: det blir värdigt
båda två.

Ah, jag ser dig stel och åldrad, lämpad för din
trånga sfär,

Tysta kallt din dotters känsla med den läxa, som
du lär!

«Var på vakt, mitt barn, mot känslan: Jag har
pröfvat hennes makt;

Jag i sanning bittert lidit»...Dö uti ditt själf-
förakt!

Öfverlef det... sjunk... blif lycklig! Hvad bryr
jag mig väl om dig?

Lifvets handling skall jag pröfva, att ej kvalen
krossa mig.

Dock, i denna tid, hvart skulle jag väl vända mig
med hopp?
Hvarje dörr med guld är reglad, guld allena låter
opp.

Trängd af sökande hvar ingång, öfverfyld hvar
bana är;
Med ett mörkt, förbittradt sinne hvad kan jag väl
göra här?

Gärna skulle jag ha stupat, kämpande på blodadt
fält
Bland de rökohöljda leden, där trumpeten smatt-
rar gält;

Ack, men silfverklngen helar hvarje sår som äran
fått,
Och de tröga folken murra åt hvarandras hälar
blott.

Kan jag ej min smärta glömma? Jag skall vända
om mitt blad:

Dölj min sorg du ungdomshägring, förr så under-
bar och glad!

Låt mig känna blodet svalla, vildt som i min ung-
doms tid,

När jag såg emot min framtid och dess ärofulla
strid;

När jag längtade att pröfva livvets dust, om än så
hård,

Ifrig lik den pilt som lämnar första gången fadrens
gård,

Och som ser på nattlig vandring, hän mot hori-
sontens bryn,

Londons ljushaf, lik en dagning, flamma mot den
mörka skyn,

Och hvars längtan ilar framåt från det ställe, där
han är,
Hän emot det ljus han skådar och det lif som
böljar där;

När jag såg i människor bröder och kulturens ar-
betsmän,
Hvilkas verk blott voro förskott på de ting som
bida än,

Ty min aning trängde framåt, långt som mänsko-
öga når,
Mot vår framtids stolta syner och alt skönt som
förestår,

Såg dess himmel fylld af handel, tusen skepp på
magisk färd
Glida fram i purpurkvällen med sin kostligt rika
gärd:

Hörde skyn af härrop skakas, såg ett regn af klib-
bigt blod
Dugga ned från rymdens flottor, kämpande på
eterflod.

Fjärran bars en suck kring världen med den
värmda sunnans sus,
Medan folkens slitna fanor flögo vildt i stormens
brus,

Till dess trumman mer ej genljöd, och standaren
lades ned
Uti mänsklighetens rådslag, i den vida världens
fred;

Till dess allas vilja styrde i nationernas förbund,
Och en enda lag förbredde lugn och tro kring
jordens rund.

Så jag drömde, förr'n passionen farit fram och
härjat alt,
Lämnat hjärtat tomt, förvittradt, lämnat ögat glans-
löst, kallt.

Sjuklig tycks mig nu naturen, allting syns för-
vrängdt och tungt,
Vetenskapen kryper långsamt, långsamt fram från
punkt till punkt;

Lystna smyga folken framåt, likt ett lejon, när
det ser
En som slumrar bakom elden, hvilken sakta brin-
ner ner . . .

Dock, — helt säkert höjas målen, alt som seklens
timmar slå,
Vidgas evigt mänskoanden, alt som rymdens so-
lar gå.

Väl, men om ock Altets hjärta evigt ungt och
hoppfullt slår,
Båtar det väl en, som skördat sorger blott i lif-
vets vår?

Stundar kunskap, dröjer visdom, och jag dröjer på
min stråt:
Individen skall försvinna, om än världen går
framåt.

Stundar kunskap, dröjer visdom, och med ett för-
härjadt bröst
Nalkas jag min tysta hvila, nalkas bitter utan
tröst.

Tyst, där klingar hornsignalen! — muntra bröders
varningston.
Hur de skulle gyckel drifva med min våldsamma
passion.

Dock, att kvida likt en vekling — borde man ej
håna mig?

Ah, mitt hela väsen blyges att ha älskat en lik
dig!

Svaghet att mot svaghet rasa! Kvinnans glädje,
kvinnans kval! —

Blindare naturen födt dem uti hjärnans trängre
skal.

Kvinnan är den lägre mänskan; din passion mot
min, hur svag!

Vatten lik mot drufvosafter, mänsken lik mot sol-
ljus dag.

Här, där mig naturen vämjer, — intet! Kunde
jag dock gå

Djupt bland Österns fjärran länder, där min puls
begynte slå,

Där min fader föll i kampen mot en vild Mahratta-
hord,
Och jag stälde, öfvergifven, i en själfvisk onkels
vård.

Eller kunde jag få ila, fri från vanans snäfva
band
Hän mot dagens gyllne portar, jublande från strand
till strand.

Herrligare stjärnor brinna, glada himlar stråla
där,
Palmer trängas, blommor ånga i en tropisk at-
mosfär.

Aldrig synes krämarns vimpel, fågeln seglar genom
skyn,
Och den frodiga lianen klänger vild kring klippans
bryn.

Häcker digna under rosor, frukter le i solens
glöd;
Edens sommaröar drömma lugnt på bölja purprad
röd.

Där det tycks jag borde njuta mer än här i tan-
kens myr,
Här på ångskepp eller järnväg, här där tankens
feber styr.

Fri kan där passionen svalla, slita vanans falska
garn.
Jag skall ta en infödd kvinna, hon skall fostra
nattens barn.

Spänstiga som stål och viga, täfla de med hindens
lopp,
Klyfva böljan, skaka lansen, slunga den mot solen
opp,

Hoppa öfver forsens hvirflar, hänga ej likt Vä-
sterns tok,
Nyhetslysten, nervförslappad öfver en eländig
bok.

Dåre, åter falska drömmar, vilda känslors lätta
skarn!
Ty en grånad vilde står dock lägre än ett kristet
barn.

Jag gå vild bland trånga pannor, som ej rymma
vår kultur,
Ströfva kring med lägre känslor, utan syfte likt
ett djur!

Bunden vid en rå vildinna, ah, hvad blefve sol och
hopp?
Jag, de långa seklers arfving, stäld i tidens främ-
sta tropp, —

Jag, som häldre sett hvar dödlig slås af blixten
    ofvanfrån,
Än att jorden skulle stanna, månen lik i Ajalon!

Fjärran brinna löftets eldar: fram mot dem på
    herrlig stråt!
Friskt i tidens blanka refflor surre världen jämt
    framåt!

Genom klotets dunkla skuggor mot en yngre dag
    det bär:
Bättre femti år i England, än en indisk cykel
    är.

Löftesrika framtid, visa, än som fordom, mig din
    väg;
Splittra bergen, rulla vattnen, skaka blixten, solen
    väg!

O, jag ser, min själs förhoppning, ännu, ännu lever den;

Fantasiens friska källor djupt i hjärtat svalla än.

Vare därmed hur som hälst, ett långt farväl åt
Locksley Hall!

Nu må dina lunder sköflas, hvalfven rämna som
ett skal.

Se i fjärran hopas molnen, svartna öfver öde
trakt,

Rulla tunga skurar med sig, hålla blixten i sin
makt,

Sända stormens vilda ande brusande mot skummig
sjö:

Må de träffa Locksley Hall med regn och hagel,
eld och snö!

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

ENGLISH INDEX

(Author's Name)

Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text at the bottom of the page.

Enoch Arden.

Den långa klippkust rämnat i ett svalg,
Där hafvet skummar mot den gula sand.
Där bakom synes kring ett litet varf
En klunga röda tak, en gammal kyrka
Och så en gata lång, som klättrar upp
Emot en tornhög kvarn och högst mot himlen
En gråbrun hed med danska ättekummel;
Och på den heden fins en skällik däld,
Beväxt utaf en lummig hasselskog,
Där bygdens barn om hösten plocka nötter.

På denna kust, för hundra år sen, lekte
Tre barn af tre familjer, Annie Lee,
Den vänsta lilla tös i hela byn,
Och mjölnarns ende gosse, Philip Ray,
Samt Enoch Arden, son till en matros,
Som vid ett skeppsbrott vintertid förgåtts.
Här sprungo de bland strandens vrak och spillror,
Bland tågverksrullar, svarta fiskarnät,
Rostättna ankarflyn och gamla båtar.
Här bygde de af lösa sanden slott,
Att se dem öfverspolas; här de flydde
Och följde ömsom hafvets hvita bränning,
Som undansköljde deras lätta spår.

Inunder klippan fanns en liten grotta,
Där lekte barnen att de voro hemma.
En dag var Enoch värd, den nästa Philip,
Och Annie jämt värdinna. Men ibland
Fick Enoch lust att styra hela veckan:
«Mitt hus det är, och hon min lilla hustru.»
«Min med!» sad' Philip. «Det skall gå i tur!» —

Och följde strid, då vann den starke Enoch,
Och Philip, hvilkens blåa ögon fylles
Af raseriets oförmögna tårar,
Skrek ut: «Jag hatar dig, du stygge Enoch!»
Och lilla Annie gret så med i sorgen,
Och bad dem icke slås för hennes skull,
Hon ville blifva bådas lilla hustru.

När barnaårens morgonrodnad flytt,
Och lifvets sol gick upp, och båda kände
Dess nya värma, fästes bådas hjärtan
Vid denna samma mö: och Enoch talte,
Men Philip älskade i tysthet. Flickan,
Om än hon syntes blidare mot Philip,
Höll Enoch kärast, men så omedvetet.
Att, om hon sports därom, hon skulle nekat.
Nu satte Enoch sig ett stadigt mål:
Han ville spara allt han spara kunde
Och köpa sig en egen båt och skapa
Ett hem för Annie. Och så väl det gick,
Att det till slut ej fans på flera mil

Längs brännings-piskad kust en mera lycklig
Och mera dristig fiskare än Enoch,
Och ej en klokare i farans stund.
Han hade också gått till sjös ett år
Uppå ett handels skepp och bildat sig
Till sjöman där; och räddat trenne gånger
Ur störtsjöns fruktansvärda grepp ett lif,
Och alla sågo vänligt uppå honom.
Och förr'n han nått sin tjuguförsta Maj,
Han köpte egen båt och fick i ordning
Vid trånga gatan, halfvägs upp mot kvarnen,
Ett hem för Annie, natt som fågelns bo.

Nu hände det en gyllne dag på hösten,
Att bygdens ungdom togo sig en fristund.
Med korg och påse gingo små och stora
Att plocka nötter upp i hasselskogen;
Men Philip, hvilkens fader just låg sjuk,
Blef kvar en stund, och då han sedan hann
På höjden opp, dit lundens gröna kant
Begynte smycka dällden, såg han där

Hur Enoch satt med Annies hand i sin,
Och hur en helig eld, lik altarflamman,
Utur hans stora, gråa ögons djup
Samt på hans väderbitna kinder brann.
Och Philip läste då i deras blickar
Och deras anletsdrag sin egen dom,
Och med en suck, när deras läppar möttes,
Smög han sig bort, ett såradt råddjur lik,
Och dolde sig i skogens täta gömmor.
Där hade han sin mörka stund, när högt
De andras glädje ljud: se'n gick han dädan,
Men med en lifslång hunger i sitt hjärta.

Så vardt det bröllop; lustigt klockor ringde,
Och lustigt gingo år, sju sälla år,
Sju sälla år af hälsa och af välstånd,
Af trogen kärlek och af ärlig möda.
Och först en dotter föddes; och när glad
Han hörde hennes späda röst, då väcktes
Det ädla uppsåt att beständigt spara
Och ge sitt barn en mera vårdad daning,

Än den de fått; en önskan som förstärktes,
När två år senare det kom en pilt,
Sin moders änglatröst i ensamheten,
Då Enoch färdades på vredgadt haf,
Och då han for omkring på bygden äfven;
Ty Enochs hvita häst, hans saltsjöfångst
I vidjekorgen, luktande af hafvet,
Hans anlet brynt af tusen vinterstormar,
De voro kända ej på torget blott,
Men ock på löfhäcksvägen bortom heden,
Ja, ända till den lejonprydda porten
Och klipta idegranen vid det slott,
Hvars fredagskost besörjdes utaf honom.

Då kom en växling, som alt jordiskt växlar.
En större hamnplats tio mil mot norr
Från denna trånga hamn blef bygd, och dit
For Enoch stundom så till sjös som lands.
En gång, när där han äntrade en mast,
Så slant hans trygga tag, och han föll ned
Och lyftes upp med ena benet bräckt;

Och, medan benet läktes, fick hans hustru
En andre son, ett sjukligt barn från födseln.
En annan hand smög in i hans förvärf,
Tog hennes bröd och deras; och fastän
En stark, gudfruktig man, blef Enochs själ,
Där orkeslös han låg, dock mörk och dyster.
Som i en plågsam dröm, hans aning såg
Hur barnen nu beständigt skulle pröfva
Ett lågt, eländigt lif och hungerns kval,
Och hur den älskade led nöd; då bad han:
«Fräls dem, o Gud, därifrån, hvad hälst mig sker!»
Och som han bad, kom egarn till det skepp
Han seglat i. Han hört om Enochs pröfning
Och kom, enär han kände mannens värde,
Och sporde om han ville gå som båtsman
Till Kina, dit hans skepp var destineradt.
Än var det flera veckor, innan skeppet
Gick ut ur hamnen. Vilde Enoch följa?
Och Enoch antog utan tvekan platsen
Och gladdes åt det svar han fått på bönen.

Så syntes nu den skuggan af en sorg
Ej mörkare, än när ett litet moln
Har korsat solens gyllne middagsbana
Och skimrar som en ö af ljus i rymden.
Och dock... hans barn... hans maka — när han farit,
Hvad kunde han väl göra då för dem?
Så låg han där och grubblade och tänkte:
Att sälja båten... den höll han så kär,
Hur mången storm han bjudit trots i den,
Han kände den, som ryttaren sin häst.
Och dock... att sälja den och köpa varor
För hvad den gaf och sätta upp för Annie
En liten handel med hvad sjöfolk bruka...
Så kunde hon ju upprätthålla hemmet,
Me'n han var borta. Kunde han ej själf
I fjärran länder idka handel också,
Förnya resan två, ja trenne gånger —
Ja ännu fler, och återvända rik,
Bli skeppare uppå en större skuta,
Med större inkomst få ett sorgfritt lif,
Uppfostra alla sina vackra små
Och lefva lugna dagar bland de sina?

Så Enoch ordnat alt uti sitt hjärta.
Då han kom åter, fann han Annie blek
Och med sitt minsta, sjuka barn vid bröstet.
Till mötes sprang hon med ett glädjerop
Och lade barnet kärligt i hans armar.
Och Enoch tog det, kände på dess lemmar
Samt pröfvade dess vigt och smekte ömt,
Men fann ej mod att yppa sina planer,
Förr'n nästa morgon kom. Då talte han.

Då först, se'n Enochs gyllne ring sig slöt
Kring Annies finger, stred hon mot hans vilja.
Dock ej med våldsamt harm hon förde striden:
Med många ömma böner, mången tår
Och mången sorgsen kyss båd' dag och natt
Besvor hon honom varmt att icke resa,
Om han höll henne kär och deras barn,
Ty hon var viss, att ofärd skulle följa.
Men fåfång var dock hennes bön: han tänkte
Ej på sig själf, på henne blott och barnen,
Och blef så vid sin plan, om än med smärta.

Och Enoch skildes vid sin gamle sjövä
Och köpte gods och varor och begynte
Iordningställa Annies rum mot gatan
Med disk och hyllor för butikens varor.
Och dagen om, till sista da'n i hemmet,
Den lilla stugan skakades vid bullret
Af hammare och yxa, borrh och såg,
Och Annie tyckte sig därvid förnimma
Hur hennes egen döds-schavott* blef timrad.
Med noggran nit bestälde han om alt
Och ordnade i knappa rum så nätt,
Som själf naturen sina frön och blomblad.
Till sista kvällen höll han i för Annie,
Steg därpå upp på deras lilla rum
Och sof den tröttes sömn till nästa morgon.

Och Enoch mötte denna sista morgon
Med fröjd och mod, och Annies fruktan — utom
Att den dock var hans Annies — log han åt.
Men Enoch som en from, allvarlig man
Föll ned på knä och bad i den mystèr,

Där Gud i människan är ett och samma
Som människan i Gud, att Herren nu
Välsigna måtte barn och älskad maka,
Hvad än hans öde blef. Och se'n han talte:
«Min resa, Annie, skall med Herrens bistånd
Nog skaffa solsken åt oss alla än.
Håll du blott härden ljus och lågan tänd,
Ty, förr'n du tror, min flicka, är jag åter.
Och han» — i det han vaggade sitt barn —
«Den vackra, svaga, lilla veka pilten —
Ja, ty jag älskar honom blott dess mera —
Gud signe honom; när jag kommer åter,
Då skall han sitta på mitt knä och höra
Om fjärran land, och jag skall muntra honom.
Kom Annie, kom, friskt mod förr än jag går!»

När tillitsfull han talte så, då kände
Hon nästan själf ett hopp; men när han fördes
Af talets ström till allvarsfulla ting,
Predikande på enkelt sjömansvis
Försynens makt och tron på Gud, då hörde

Och hörde icke hon, lik bygdens tärna,
Som sätter under källans språng sin kanna
Och tänker på en vän, som fyllt den förr,
Och hör och hör ej, hur det flödar öfver.

Till slut hon sade: «Enoch, du är vis,
Och dock, trots all din visdom, vet jag godt,
Att jag skall aldrig se ditt öga mera.»

«Nåväl,» sad' Enoch, «jag skall skåda ditt!
Det skepp jag går med, seglar här förbi
(Han nämnde dagen); tag då kikarn blott
Och se mig än och le åt all din fruktan!»

Men när den aldra sista stunden kom,
Då sade han: «Min Annie, mod! Haf tröst!
Se efter barnen och håll allting klart,

Tills jag är åter, ty nu må jag gå.
Ack, frukta ej för mig; men, om du ängslas,
Förtro din sorg åt Gud, det ankar't håller.
När Han ej också längst mot fjärran öster
Till morgonlandet? Om jag ilar dit,
Kan jag väl fly från Honom. Hafvet själft
Är också Hans, Han skapat det.»

Och Enoch

Stod upp och slog sin starka arm kring Annie,
Som svigtade vid afskedsstundens pröfning,
Samt kyste ömt de små, af undran slagna;
Men när så Annie ville lyfta upp
Den tredje, sjuklingen, som somnat efter
En sömnlös febernatt, då sade Enoch:
«Nej, väck ej honom nu; hur skulle barnet
Väl minnas denna stund?» — och kysste honom,
Där han i vaggan låg. Men Annie klipte
En liten lock af gossens hår åt Enoch,
Som troget gömde den sitt hela lif;
Och hastigt grep han nu sitt rese-knyte
Och vinkade farväl och gick sin väg.

När så den dag, som Enoch antydte, kom,
Såg hon dit ut med kikarn — men förgäfves.
Måhända kunde hon ej ställa glaset,
Kanske var blicken skum, och handen skälfd.
Hon såg ej honom, där han stod på däck
Och viftade, och stunden gick — och skeppet.

Hon följde det, tills seglets sista glimt
I böljan sjönk: då gick hon hem med gråt.
Men fast hon sörjde Enochs bortovaro,
Som om hon sörjt hans död, så tvang hon dock
Sin vilja tungt att stämma in med hans. —
Men handeln gick ej bra; hon var ej van
Att köpslå, kunde icke hjälpa bristen
Med slughet icke yttra någon lögn,
Ej sätta höga pris och sälja billigt.
Dock tänkte hon: «Hvad skulle Enoch säga?»
Ty mer än en gång hon vid dagens tryck
Sin vara sålt för mindre än hon gifvit.
Det gick ej bra, med smärta såg hon det;
Och bidande den nyhet, som ej kom,

Vann hon en tarflig bergning för de sina
Och lefde så ett lif af dämpadt vemod.

Nu var det tredje barnet sjukligt födt,
Och sämre blef det, fast hon skänkte det
En moders hela ömma vård; och vare sig,
Att stundom handeln drog den arma bort,
Att hvad som mest behöfdes icke fans,
Att den som kände bäst hvad mest behöfdes
Var alt för dyr för en så arm — alt nog
Det tärdes af, och, förr'n hon själf det visste,
Den lilla oskuldssjälen flög sin kos,
Som fågeln plötsligt flygtar ur sin bur.

Men samma vecka hon begrof sitt barn
Slogs Philips ädla hjärta utaf ånger
För det han hållit sig så länge borta;
Ty han, som tänkte främst på Annies frid,
Ej sett till henne, sedan Enoch reste.

«Helt visst,» han tänkte, «kan jag komma nu,
Kan kanske skänka någon tröst» — och gick.
När då utur ett yttre, öde rum
Han ändtligt nådde Annies egen dörr,
Då stod han stilla där ett ögonblick,
Slog sedan trenne slag, och trädde in,
När ingen öppnat. Annie, sänkt i sorg,
Just återvänd ifrån sin älsklings graf,
Var icke böjd att se en enda mänska
Och vände sig mot väggen bort och gret.
Och Philip sade tveksamt, där han stod:
«Jag kom att be dig om en ynnest, Annie.»
Med våldsamt smärta gaf hon då till svar:
«En ynnest du af en så arm och nedböjd!»
Och Philip halft förbryllad satte sig,
I det hans blyghet och hans ömhet stredo,
Vid hennes sida obedd ner och sade:
«Jag kom att tala vid dig om hans önskan,
Din makes, Enochs. Jag har alltid sagt,
Den bäste valde du — en kraftfull man,
Ty där han fäst sin håg, där grep han an
Och nådde målet med sin viljas stål.

Och hvarför drog han nu på vidsträckt färd
Så långt från dig? Ej för att skåda världen,
Ej för sitt nöje. Nej, att skaffa medel
Att skänka barnen mera bildning
Än själf han fått och du, det var hans önskan.
Då han är åter, skall det smärta honom
Att se hur dyra morgontimmar slösats.
Det skulle plåga honom i hans graf,
Ifall han visste barnen springa lösa,
Likt föl på heden. Därför, Annie, nu
— Ha vi ej känt hvarandra hela lifvet?
Nåväl då, jag besvär dig vid din kärlek
Till honom och hans barn, säg icke nej!
Ty, om du vill — när Enoch kommer åter,
Kan han betala mig — om så du vill —;
Men, Annie, jag är rik, har mer än nog,
Så låt mig sätta dina barn i skola!
Det är den gunst jag kom att be dig om.»

Då sade Annie, vänd ännu mot väggen:
«Jag kan ej blicka dig i ögat, Philip,

Jag tycker mig så dårlig och förkrossad.
Då du kom in, var jag af sorg förkrossad,
Och nu din godhet vill förkrossa mig.
Men Enoch lefver; detta är min tröst:
Han skall betala dig... ditt guld, javäl, —
Din godhet ej betalas kan.»

Och Philip

Han sporde då: «Så får jag detta, Annie?»
Här vände hon sig om, stod upp och såg
Med tårdränkt blick uti hans ädla öga,
Bad Gud välsigna honom, grep hans hand
Och tryckte den med tacksamhetens värma;
Så steg hon ut i trädgår'n utanför,
Och Philip gick sin väg med upprymd hjärta.

De båda barnen satte han i skola
Och köpte dem hvad böcker de behöfde
Och sörjde för de små på alla vis,

Likt en som gör sin pligt mot sina egna.
Och fast för Annies skull — då han var rädd
För skvallret i den sysslösa byn —
Han ofta dämpade sitt hjärtas trängtan
Och sällan trädde öfver hennes tröskel,
Så sände han likväl med barnen gåfvor,
Som trädgårdsplantor, frukter, vårens första
Och höstens sista rosor från sin häck,
Och stundom, under någon förevänning
Som skylde gåfvan, mjöl ifrån sin kvarn,
Som högre st susade där upp på heden.

För Philip blef dock Annies själ en gåta.
Knapt kunde hon, när någon gång de möttes,
Fast hjärtat slog af gränslös tacksamhet,
Få fram ett enda brutet ord till tack.
För barnen var dock Philip alt i alt.
Från gatuhörnen långt ifrån de kommo
Att glada få hans glada välkomsthälsning;
De voro herrar i hans kvarn och hem;
Och tålmodigt fick hans öra lyssna

Till deras barnaförfröjd och små bekymmer;
De klängde kring hans hals i lek och glam
Och nämnde honom vänligt «fader Philip.»
Hvad Enoch miste, Philip vann, ty Enoch
Stod snart för dem som i en dröm, en syn,
Fördunklad lik en bild, som glider hän,
Man vet ej hvart, i gråljust morgondunkel
Längst bort vid slutet af en lång allé.
Så flydde tio hela år sin kos,
Se'n Enoch lämnat hem och fosterland,
Och intet budskap kom om honom dock.

En afton ville Anni's barn gå ut
Med några andra, för att plocka nötter.
Och Annie skulle följa. Barnen bådo
Om fader Philip (som han nämndes) äfven;
Och, lik ett arbetsbi af frömjöl höljdt,
De funno honom, hvit af mjöl, i kvarnen
Och ropade: «O, följ oss, fader Philip!»
Han sade nej, men dragen hän af barnen,
Log han och villfor gerna deras önskan,
Ty var ej Annie med dem? Och de gingo.

Men när de sträfvat öfver halfva vägen
Och hunnit dit, där lundens gröna kant
Begynte smycka dälden, sade Annie,
Hvars krafter sveko: «Låt mig hvila här;»
Och Philip hvilade förnöjd hos henne,
Me'n alla barnen, under jubelrop
Och friskt alarm, ifrån de äldre sprungo
Och döko ned bland gråa hasselbuskar
Till däldens djup och sprédo sig och böjde
Från träden deras spänstigt mjuka grenar
Och sleto bruna klasar bort och skreko
Och stojade med fröjd bland träd och buskar.

Men Philip, sittande vid Annies sida,
Förglömde dock, att hon var där, och mindes
Den mörka stund, när här i samma skog
Han lik en sårad hind smög bort i skuggan.
Till slut han lyfte dock sin rena panna
Och sade: «Lyssna Annie, hur de fröjdas
Därnere uti skogen. — Är du trött?»
Ty hon var tyst. «Säg, Annie, är du trött?»

Men, när hon satt där tyst och tankfull än,
Halft missnöjd han: «Ah, skeppet har förlist.
Ej mer därom! Skall du då ta ditt lif
Och göra barnen helt föräldralösa?»
Då sade hon: «Jag tänkte ej på detta.
Jag vet ej hvarför, men vid deras röst
Jag kände mig så obeskrifligt enslig.»

Då drog sig Philip närmare och sade:
«Jag har en sak, o Annie, på mitt hjärta,
Och den har legat där och tyngt så länge,
Att, fast jag icke vet, när den kom dit,
Så vet jag dock den måste ut. O Annie,
Det fins ej mera hopp, ej möjlighet,
Att han, som for för tio långa år se'n,
Kan lefva än. Nåväl — så må jag tala:
Jag lider vid att se dig arm och fattig,
Jag kan ej hjälpa dig, som hälst jag ville,
Såvida — kvinnan sägs det gissar snabt,
Kanhända vet du alt jag säga vill —
O, blif min maka! Jag skall visa mig

En ömsint fader emot dina barn:
De älska mig visst som en fader redan,
Och som en fader älskar jag de små.
Och vore du min hustru, tror jag visst;
Att efter alla dessa mörka år
Vi finge lika mycken sällhet än,
Som Gud förunnar någon. Tänk därpå,
Ty jag är rik, har ingen slägt, ej börda,
Ej omsorg — utom blott för dig och dina;
Och vi ha känt hvarandra hela lifvet,
Och jag dig älskat längre än du anar.»

Och Annie svarade med upprörd stämma:
«En Herrans ängel i vårt hem du varit;
Gud signe dig därför och löne dig
Med något bättre, än hvad jag dig blefve!
Kan en väl älska tvänne gånger? Philip,
Kan du som Enoch älskas? Hvad begär du?»
«Jag är belåten,» sade han, «att älskas
Näst efter Enoch bäst.» Men halft förfärad
Bad hon: «Nej, dyra Philip, vänta litet!

Om Enoch kommer — ack, han kommer ej —
Dock — än ett år, ett år är ej så långt.
När året gått, är jag nog mer förnuftig.
O, vänta än!» — och Philip sade dyster:
«Mitt hela lif jag redan väntat, Annie,
Och jag kan vänta än!» — «O nej,» hon afbröt,
«Jag bundit mig — jag lofvar, om ett år.
Vill du ej vänta året ut, som jag?»
Och Philip svarade: «Mitt år jag bidar.»

Och det blef tyst; men Philips öga såg
Den flydda dagens sista stråle vika
Från danska ättekumlet ofvanför;
Och rädd — för Annies skull — för kvällens kyla,
Han reste sig och ropade på barnen,
Som kommo lastade med rikligt byte.
Så stego alla ned i byn igen,
Och Philip stannade vid Annies dörr
Och räckte henne där sin hand till afsked
Och sade mildt: «Jag talat till dig, Annie,
Uti din svaghets stund, och det var orätt:

Blott jag är evigt bunden, du är fri.»
Men Annie gret och sade: «Jag är bunden.»

Hon talat så; och förr'n hon själf det visste,
Me'n än hon gick uti sitt hems bestyr,
Me'n än hon dröjde vid hans sista ord:
«Och jag dig älskat längre än du anat,»
Flöt året bort, och hösten kom ånyo,
Och där han stod för hennes blick igen
Med löftets anspråk. — «Re'n ett år?» hon sporde.
«Ja,» sade han, «så visst som skogens nötter
Stå mogna nu igen: kom ut och se!»
Men hon — hon sökte någon undflykt än.
Så mycket att se till ... så stor förändring ...
Han måste skänka henne än en månad,
En månad blott. Hon visste hon var bunden, ...
En månad — icke mer. Då sade Philip,
Och lifslång hunger låg uti hans blick,
Och rösten skälfde likt den drucknes hand:
«Tag du blott tid, o Annie, tag blott tid!»
Hon kunde gråtit utaf sorgset miskund,

Och ändock uppehöll hon honom ständigt
Med någon knappast trolig förevändning,
Som pröfvade hans tro och tålmod,
Till dess ett halft år åter flytt sin kos.

Men nu begynte hamnens skvallertungor,
Som ej fördrogo någon gäckad väntan,
Att eggas upp, som om de förorättats.
Han lekte blott med henne, tyckte några;
Hon uppsköt för att locka honom, andra;
Och åter andra skrattade åt båda,
Som tokar, som ej visste hvad de ville.
Och en, hos hvilken alla onda tankar
Som ormägg hängde samman, gaf en vink
Om något ännu värre. — Annies son
Han teg, om än hans önskan låg i blicken;
Men dottren sökte jämt beveka henne
Att äkta den, som var så kär för alla
Och få familjen lyft ur fattigdom;
Och Philips friska kind blef tård och blek:
Och alt med förebråelsernas skärpa
Föll tungt på Annie.

Hände då en natt
Att hon, som icke sof, med värma bad
Att få ett tecken: «är min Enoch död?»
I nattens mörker hölj'd, stod hon ej ut
Sitt hjärtas bidande förfäran då
Och lopp ur sängen, tände upp ett ljus,
Grep i förtviflan fatt uti sin bibel,
Slog upp dess blad att finna där ett tecken
Och satte fingern uppå denna text:
«Inunder palmens träd.» — Men icke fans
Det någon mening däruti för henne;
Då slog hon boken hop och föll i sömn,
Och såg så Enoch sitta på en höjd
I skuggan af en palm inunder solen.
«Ja död,» hon tänkte, «död och säll han sjunger
Hosianna nu i himlen. Se, där skiner
Rättfärdighetens sol, och där de palmer
Dem sälla människor strödde under ropet
«Hosianna uti höjden!» — Här hon väcktes,
Tog sitt beslut och sände efter Philip
Och sade, våldsamt rörd: «Det fins ej skäl
Hvarför vi icke skulle gifta oss.»

«För Guds skull då,» sad' Philip, «och vår egen,
Om du vill äkta mig, så dröjom ej!»

Så vardt det bröllop. Lustigt klockor ringde;
Ja, gladt till bröllop ringde kyrkans klockor,
Men Annies hjärta det slog aldrig gladt.
Ett steg vid hennes sida ständigt ljöd —
Hon visste icke hvadan — och en hviskning
I hennes själ — hon visste icke hvad.
Hon ängslades, när hon var ensam hemma,
Och ensam tordes hon ej vandra ut.
Hur kom det sig, att, förr'n hon trädde in,
Hon ofta tveksamt höll sin hand på klinkan,
Som om hon bäfvat för att lyfta den?
Men Philip trodde han förstod nog hvarför:
En sådan tveksam oro den är vanlig
I hennes tillstånd den: hon skulle snart
Bli mor på nytt. Men när så barnet föddes,
Blef hon förnyad själf i detta nya lif:
Den nya modern fylde hennes hjärta,
För hvilket Philip då blef alt i alt,
Och hennes dunkla aning vek sin kos.

Men hvar fans Enoch? — Muntert skeppet «Lyckan»
Sköt fram på gynsam färd, om än i början
Biskayas vågfjäll, vältrande mot öster,
Så när besegrat det; men frälst ur stormen
Gled skeppet öfver världens sommarbälte;
Och när det tumlat länge kring vid Kap
Med ständig växling uti vind och väder,
Sam det ånyo genom sommarvärlden;
Och himlens jämna vindar blåste vänligt
Och sköt det gladt förbi de gyllne öar
Till fridfull hamn i Orientens värld.

Där köpte Enoch då för egen del
Rätt mången sällsynt vara för den tiden
Och så en gyllne drake för de små.

Men resan hemåt den blef mindre lycklig.
Väl stod den yppiga gallionsfiguren,
Knapt vaggad först, i mången stilla hafskrets

Dag efter dag och blickade i svallet,
Som bröts i fjäderstänk från skeppets bog;
Så följde lugn, så växlingsfulla vindar,
Som ständigt växte, och fördröjde färden;
Till sist en storm, som under månlös himmel
Dref skeppet fram, tills ropet «bränning!» ljud,
Och skeppsbrott kom, där alla gingo under
Förutom Enoch blott och tvänne andra.
Och halfva natten flöto dessa kring,
Af brutna master, rår och tågverk burna,
Samt drefvos nästa morgon till en ö
Väl rik, men öde i ett öde haf.

Där var ej brist på näringsmedel: nötter
Och ljuflig frukt och mången saftig rotväxt;
Ej håller var det svårt — om ej af miskund —
Att fånga djur, som nästan syntes tama.
Där bygde de uti en dæld mot hafvet
Och täckte se'n med palmens blad en hydda —
Till hälften hydda och till hälften grotta —,
Men dvaldes uti öfverflödets Eden
Och i en evig sommar oförnöjda.

Och en, den yngste, knappast yngling än
Och illa skadad när de ledo skeppsbrott,
Låg fyra år emellan lif och död,
Utaf de andra vårdad. När han dött,
Då funno dessa två en fallen trädstam,
Och Enochs vän, som utan rast försökte
Urholka den, på vildars sätt, med eld,
Af solstyggn föll; och Enoch vardt allena
Och såg i bådás död Guds maning: «bida.»

Det höga berget, skogbeväxt till toppen,
De krökta branter, stigande mot himlen,
Den smärta kokospalmens fjäderkrona,
De granna fåglar, glimtande likt blixten,
De strålände konvolvler, hvilka klängde
Kring stolta träd och sträckte sina armar
Långt ned mot hafvets strand, den purpurglans,
Den glöd, som tillhör världens breda bälte,
— Alt detta såg han, men hvad än han såg,
En vänlig mänskoblick det såg han ej;
Och aldrig hörde han en vänlig stämma:

Blott myriader måsars hesa skrån
Och hafvets bränning dånande mot refvet
Och vindens susning i de höga träden,
Som sköto skott och buro blom i zenith,
Och fallet af en brådstört fors i vågen
Förnam han, när han gick längs kusten,
Och när han satt i strandens skrefva hela dagen
Och såg mot hafvet, bidande ett segel.
Men intet segel kom: blott dag för dag
Den rika soluppgångens röda spjut
Bland skogens palmer, snår och klyftor,
Och glöden öfver hafvets våg mot öster,
Och glöden öfver hafvets våg mot väster,
Så nattens blanka stjärneklot på himlen
Och oceanens tyngre slag mot stranden,
Så soluppgångens röda spjut igen
— Men intet segel.

Ofta, när han satt
På vakt vid stranden eller syntes vakta
Så stilla, att den gyllne ödlan dröjde

På honom lugn, en syn af många syner
Förbi hans öga glänste, eller häldre,
Han själf ur minnets djup drog fram en bild
Af ställen och personer dem han känt
Långt bort uppå en mindre solvarm ö:
Hans barn och deras joller, Annie, kojan,
Den branta gatan, kvarnen, löfhäcksvägen,
Den klipta idegranen bort vid slottet,
Den häst han kört, den båt han sålt, den kalla
November-gryning öfver daggdränkt hed,
Den milda skur, de vissna bladens ånga,
Det blygrå hafvets djupa klagosuck.

En gång det också ringde i hans öra:
Långt, långt i fjärran — svagt, men gladt och lustigt —
Förnam han sina kyrkoklockors klang.
Då sprang han med en hemlig rysning opp,
Och när hans öga då igen blef var
Den tropiskt sköna ö, han endast skydde,
O, hade då hans arma hjärta ej
Vändt sig till Den, som dväljes öfveralt,

Och aldrig låter någon enda dödlig,
Som vänder sig till Honom, blifva ensam,
Då skulle han af enslighet förgåtts.

Så skredo år för år med sol och regn
Utöfver Enochs hjässa, hvilken tidigt
Blef silfverhvit. Hans hopp att se de sina
Och sätta fot på välkänd, helig mark
Var än ej släckt, när hans förvisningsdom
Med ens tog slut. Ett annat fartyg drefs
Af hårda vindar, liksom fordom «Lyckan,»
Från sin bestämda kurs mot denna ö,
Som okänd var; och när då skeppets styrman
Vid dagens första gryning varseblef
Igenom dimman, hvilken höljde ön,
Den klara ström, som gled från klippans branter,
Då sände han i land en båt, hvars manskap
Begåfvo sig att söka ström och källa
Och fylde stränderna med höga rop.
Då kom från klyftan ned den arme ensling
Med yfvigt hår och yfvigt skägg och mörk,

Knapt lik en mänska mer och sällsamt klädd,
Samt uppgaf idiotiskt brutna ljud
Och gjorde tecken, som de ej förstodo.
Men till den friska källan tog han dem,
Och där, ju mer han hörde deras tal,
Ju mer hans länge bundna tunga löstes,
Till dess han gjorde sig förstådd af alla.
Och faten fyllda, togs han med ombord;
Och hvad han där på brutet mål förtäljde
— Knapt trodt att börja med, men mer och mer —
Förundrade och smälte dem som hörde.
Så fick han kläder och fri resa hem;
Men han slog gärna bort sin enslingsvana
Och tog sin del uti de andras mödor.
Bland dem fans ingen ifrån Enochs näjd,
Och ingen kunde svara, om han spordes,
På hvad som Enoch hade önskat veta.
Och lång blef resan hem med många dröjsmål,
Ty skeppet bräckligt var; men ständigt flög
Hans tankes bud förbi den tröga vinden,
Till hemmets värld, tills under skyhöljd måne
Han drack till slut igenom alt sitt blod,
Likt en förälskad, Englands andedrägt,

Som morgonfrisk och daggvåt stilla fördes
Ifrån dess ängar öfver blekgrå strand.
Och samma morgonstund befäl och manskap
Af miskund med den arme sköto hop
En vänlig hjälp och skänkte den åt honom
Och satte honom längre upp i land
I samma hamn, från hvilken han gått ut.

Där talte Enoch ej ett ord till någon
Och styrde färden mot sitt hem — sitt hem!
Ack, fans ett hem för honom? Kylig kvällen,
Men solljus var, till dess att hafvets tjocka
In öfver tvänne klyftor, tvänne hamnar
Kom rullande och svepte alt i grått
Och afskar vägen, hvilken låg därframme,
Och lämnade på båda sidor kvar
En kant allen' af lund och skog och fält.
I glesnad lund slog trasten vemodsfult;
Igenom dimman, löst i droppar, sjönk
Af egen tyngd det vissna bladet ned,
Och dugget tilltog, mörkret växte jämt.

Till slut en stor och misthöljd ljusning spred
Sitt sken mot honom, och han nådde stället.

Då smög han nedåt gatan med ett hjärta,
Som greps alt mer utaf en dyster aning,
Samt med en blick på gatans stenar fäst,
Och nådde så det hem, där Annie bott
Och älskat honom förr, och där hans barn
I längst förgångna sälla dagar föddes.
När allting där var mörkt och tyst
— Ur dimman såg han ett plakat om salu —,
Då smög han längre ned och tänkte bittert
«Ja död . . . i hvarje fall dock död för mig!»

Och han gick nedåt till det trånga varfvet
Att söka ett logi, som förr han känt,
En åldrig korsverksbyggnad, förr så stöttad,
Så maskfrätt och förfallen, att han trodde
Den fans väl knappast mer. Men endast värden

Fans icke mer: hans maka Miriam Lane
Stod nu med sjunkande förtjänst för huset,
Ett tillhåll förr för druckna sjömän, nu
Ett stilla hem för trötta vandringsmän.
Där dröjde Enoch tyst i många dagar.

Men Miriam Lane, en vänlig, pratsam kvinna,
Kom gärna in och störde Enochs ro,
Förtäljande bland annat nytt — då hon
Ej kände honom, bruten, böjd och mörk —
Historien om hans hus från först till sist:
Den yngstes död, hans Annies fattigdom,
Hur Philip satte hennes barn i skola
Och höll dem där, hans långa frieri
Och hennes sena ja och giftermålet
Och Philips barn; — och öfver Enochs panna
Smög ej en rörelse, en skugga fram:
Man kunde tro, att han var mindre rörd
Af alt än hon. Blott när hon slöt:
«Den stackars Enoch blef förglömd, förlorad!»
Då riste han med sorg sitt gråa hufvud

Och gentog mumlande «förlömd, förlorad!»
Och åter med en halfkväfd suck «förlorad!»

Men Enochs hjärta brann ändå af längtan
Att skåda hennes drag ännu en gång:
«O, kunde jag få se de ljufva dragen
Och veta henne lycklig.» Denna tanke
Förföljde honom och dref honom ut
En afton, när Novemberdagens dunkel
Än mera dunkelt blef, och upp på kullen.
Där stod han blickande på alt omkring,
Och tusen minnen väcktes i hans själ,
Med namnlös sorg; till slut en eldröd fyrkant,
Som sken med hemmets trefna glans i natten
Från bakre sidan utaf Philips hus,
Drog honom dit, som fyrens skimmer lockar
Den fågel, hvilken far förbi, tills vildt
Han störtar däremot och faller död.

Ty Philips boning vettade mot gatan,
Det sista huset uti byn; men bakom

Och med en grind, som öppnade mot heden,
En trädgårdstappa låg inom en stenmur.
I täppan stod ett gammalt taxus-träd,
En stig belagd med takspån lopp omkring den,
Och af en annan deltes den i tu;
Men Enoch skydde dock den raka stigen
Och smög längs muren, bakom taxus-trädet;
Och därifrån det var han såg, hvad häldre
Han aldrig borde hafva skådat, han,
Om sorg lik hans kan ökas eller mildras.

På härden elden brann, och kärll och silfver
På snöhvít hylla blänkte i dess sken.
Vid spisels högra sida såg han Philip,
Den förr en gång försmådde älskarn, sitta
Så frisk och rödlett med sitt barn på knä't,
Och öfver honom böjde sig en flicka,
En yngre, mera högrest Annie Lie,
Med gyllne hår, och från den lyfta handen
En bandstump med en ring vid slutet hängde
Att fresta barnet, som med knubbig arm

Förgäfves grep därefter, me'n de logo;
Och på den andra sidan, där satt modren,
Som ofta såg med ömhet hän mot barnet
Och stundom också vände sig till sonen,
Som frisk och kraftfull stod vid hennes sida,
Med ord som gladde honom, ty hon log.

Då nu den döde mannen, hvilken uppstått,
Sin maka såg, ej mera hans, och barnet,
Som hennes var och ändå icke hans,
Och denna hemmets värma, frid och lycka,
Och sina egna barn så höga, sköna,
Och så en annan, i hans ställe, herre
Till all hans rätt och till hans dyras kärlek,
O, då, fast Mirian Lane berättat alt
— Ty sedda ting ha större makt än hörda —,
Då grep han vacklande och skrämnd om grenen
Och kväfde våldsamt ett förfärens skri,
Som skulle skingrat i ett ögonblick,
Likt domsbasunen, härdens hela lycka.

Så smög han därifrån så tyst som tjuven,
På det hans steg ej måtte störa någon,
Och stödde sig längs muren, att han ej
Af vanmakt måste falla där och finnas,
Kröp så till porten, lät den upp och slöt den
Så varsamt tyst, som dörren till ett sjukrum,
Och nådde så till slut den öde heden.

För matt att, som han velat, böja knä,
Föll han framstupa på den våta marken,
Grof sina fingrar däruti och bad:

«För hårdt, för hårdt! Hvi fördes jag väl dädan?
O Gud Allsmäktig, o min Frälsare,
Du, som mig uppehöll på enslig ö,
O, uppehåll mig, Fader, litet längre
I mitt elände! Hjälp mig, gif mig kraft
Att aldrig låta henne veta något!
O, hjälp mig att ej störa hennes frid!

Och mina barn, till dem får jag ej tala?
De känna icke mig. Förråda skulle
Jag blott mig själf. Nej aldrig, aldrig!
Ej någon faders kyss från mig — för henne
Så lik sin mor, och ej för honom, för min son.»

Här svek hans röst, här gaf naturen vika,
Han låg en stund som död. Men när han åter
Stod upp och vände till sin öde bostad,
Då skred han ned för hamnens trånga gata
Och nötte in uti sitt trötta hufvud,
Likt en refräng som ständigt återkom,
De orden: «aldrig låta henne veta.»

Helt tröslös var han ej, ty hans beslut
Gaf honom kraft; och styrkan af hans tro
Samt ständig bön, som djupt från själens källa
Flöt fram igenom världens bittra kval,
Som friska källsprång i det salta haf,

Bevarade hans lif. — En dag han talte
Till Miriam Lane: «Men, säg mig, mjölnarns hustru,
Som du har talat om, är hon ej ängslig,
Att hennes första man skall lefva än?»
«Jo, stackars själ,» sad' Miriam, «ängslig nog,
Så kunde du berätta henne blott,
Att du sett honom död, då skänkte du
Helt visst den arma ro.» Men Enoch tänkte:
«När Herren kallat mig, då får hon veta:
Hans tid jag bidar» . . Grep så an att tjäna
Ännu det bröd han blygdes för att tigga.
Till många göromål hans arm var duglig:
Han kunde slöjda, timra, binda nät
Åt fiskarfolket, och han hjälpte till
Att lossa och att lasta stolta skepp,
Som förde in den tidens enkla varor.
Så vann han väl nödortftig bergning själf,
Men då hans sträfvän tycktes utan mål
Och utan hopp, fanns intet lif däri,
Hvaraf han lefva kunde; och när året
Sin kretsgång gjort och nått igen den dag,
Som Enoch återvändt, då föll en vanmakt,
En mild, men envis tvinsot öfver honom,

Och gradvis sjönk hans kraft, till dess han ej
Förmådde sträfva mer, förblef i hemmet,
Så i sin stol och så till sist i sängen.
Men Enoch bar med fröjdfullt mod sin sjukdom,
Ty icke ser den strandade från vraket,
När stormbyns skyar lyfts, med mera fröjd,
Hur räddningsbåten bringar honom hopp,
Där hopp ej fans, än Enoch såg, hur döden
Med evighetens gryning kom för honom.

Ty genom denna grynings dunkel glänste
Ett bättre hopp för Enoch, hvilken tänkte:
«När jag gått bort, då må hon ock få veta,
Att jag har älskat henne till det sista.»
Han ropade på Miriam Lane och sade:
«Jag har en hemlighet; o kvinna, svär,
Förr'n jag berättar dig — på bibeln svär —
Att gömma den, till dess du sett mig död!»
«Du död!» den goda kvinnan afbröt,
«Jag svarar för, att vi nog få dig frisk.»
«På bideln svär!» var Enochs stränga bud,

Och Miriam, halft förskrämd, på bibeln svor.
Då fäste han sin gråa blick på henne:
«Har du känt Enoch Arden här från byn?»
«Känt honom,» sade hon, «på afstånd, ja.
Rätt väl jag minnes nog ännu, hur han
Kom ned åt gatan, bar sitt hufvud högt
Och brydde sig om ingen annan han.»
Men långsamt fortfor Enoch då och sorgset:
»Nu har hans hufvud blifvit böjdt, och ingen
Bryr sig om honom mer. Jag tror jag har
Knappt trenne dagar kvar att lefva nu:
Jag är den mannen.» Då gaf qvinnan upp
Ett halft klenstroget, halft hysteriskt rop:
«Du Arden, du! Åh-nej, han var alt längre,
En hel fot visst, än du!» Men Enoch sade:
«Min Gud har böjt mig ned till hvad jag är,
Min sorg och enslighet ha brutit mig;
Dock vet, jag är den man, som tog till äkta
... Ack, hennes namn har tvänne gånger ändrats ...
Som tog till äkta henne, hvilken sedan
Har äktat Philip. O, sitt ned och lyssna.»
Och han förtalte henne om sin resa,
Sitt skeppsbrott, lifvet se'n och återkomsten,

Sin blick i Annies hem och sitt beslut,
Samt hur han hållit det. Och som han talte
Flöt kvinnans lätta tåreflod så snabt,
Och hennes hjärtas första åtrå var
Att skynda ut förkunnande i byn
Om Enoch Arden och om alt han lidit.
Förfärad dock och bunden af sin ed,
Höll hon sig stilla, och hon sade blott:
«Ack, se dock dina barn, förr'n du går bort,
Ja, låt mig hämta dem!» och ville gå,
Ty Enoch frestades ett ögonblick
Af hennes ord; men sedan talte han:

«Nej, kvinna, stör ej på det sista mig,
Låt mitt beslut stå fast, till dess jag dör!
Sitt ned igen och lyssna och förstå,
Me'n jag förmår att tala. Jag besvär dig,
Säg henne, när jag slutat, att jag dog
Välsignande och bedjande för henne,
Och att min kärlek, trots den mur oss skilde,
Var lika varm ännu, som då hon lade

I sälla dar sitt hufvud ned vid mitt;
Och säg min dotter Annie, som jag såg
Så lik sin moder, att min sista suck
Var en välsignelse och bön för henne;
Gif ock min son, hans fars välsignelse;
Och säg åt Philip, jag välsignat honom:
Jag vet han ment det endast väl med oss.
Och skulle mina barn, som i mitt lif
Knapt sett mig, vilja se mig såsom död,
Så låt dem komma: jag är deras fader.
Men hon, hon komme ej, ty sedan skulle
De döda anletsdragen plåga henne.
Det fins blott en af alla mina kära,
Som famnar mig uti den andra världen:
Se här hans hår, som hon klipt af för mig.
Jag burit det i alla dessa år
Och tänkte ta det med mig i min graf.
Men jag beslutat annorlunda nu,
Ty jag skall se mitt barn i saligheten.
Tag därför du och gif hans moder locken,
Ty den kan skänka tröst och blir ett tecken,
Att jag är Enoch.»

Så han slöt, och Miriam
Gaf strax sitt löfte med ett sådant ordsvall,
Att han ånyo sköt en blick på henne
Och gentog än en gång sin hela önskan;
Och åter gaf hon honom då sitt löfte.

Och tredje natten efter detta samtal,
Me'n Enoch blek och stilla låg i slummer,
Och Miriam halft i dvala satt vid sängen,
Ur hafvets djup en röst så mäktig kom,
Att hvarje hus vid hamnen däraf genljöd,
Och Enoch vaknade och reste sig,
Slog sina armar ut och ropte högt:
«Ett segel! ack, ett segel! Jag är frälst;»
Föll se'n tillbaks och talte icke mer.

Så bröt hans starka hjältesjäl sin boja;
Och när han se'n begrofs, den lilla byn
Knappt skådat förr så praktfull jordafärd.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTEKET

10.118.1976

U. 118 A

49

